

DABARTIES BILDESIUOS

Lietuvoje laukiama valdžios persiorganizavimo. Po Lenkijos ultimatumo esą įvairių gaudų. Kai kas sako, kad Lenkijos ultimatus buvo padarytas su Lietuvos tautininkų valdžios žinia. Tuos gaudus tvirtina Vilniaus krašto lietuviai. Jie esą girdėję iš Lenkijos karininkų, kada buvo sutraukti Lenkijos kariuomenė į Vilniaus kraštą, kad kariuomenės sutraukimas esą tik manevrai. Bet kaip buvo ištikrųjų, tai kol kas niekas negali įrodyti.

Sovietų Rusijos Jaunimas Ieško Dievo

Dvasios krizė rodo gausius jaunimo, ypač mergaičių, žudymais. Su jais mėginta kovoti šaukiantis "proletariškos moralės", o taip pat ir rengiant komiškų teismus, kur nusižudėliai kaltinami, kaip "gyvenimo dezertyrai". Iš karto bolševikų spauda smarkiai puolė tas savižudybes, vadindama jas "buržuų individualizmu bei sentimentalizmu, kuris nėra suderinamas su proletarinėmis idėjomis". Paskui staiga liautasi apie tai kalbėti. Pastebėta, kad šis spaudos metodas žudynes tik skatina. Tikroji nusižudymų priežastis yra gyvenimo išlukimas. Brendimo amžiuje jaunimas neturi idėjų, kurie jam duotų stiprybės vidaus audrose. Proletariškoji moralė juk tai yra muilo burbulas. Marksistiškai išauklėta jaunuomenė negali turėti jokio asmeninės dorovės supratimo. Ne bereikalo dorovinis išsikrikimas ēda rusų jaunuolio sielą ir kūną. Berods, kartais subrudoma prieš bolševizmo sublukintą gyvenimą. Komsomolų ribose kūrėsi įvairūs "Jaunųjų mintytojų", ieškotojų rateliai "kosminių tyrinėjimų akademijos". Jaunuomenė pati savo jėgomis mėgino eiti į tįsą, kurią jautė savo širdimis. Tačiau visi šitie bandymai buvo sovietų valdžios negailestingai nuslopinti. Pakako įtarimo priklausant tokiems rateliams, kad būtų galima išsiųsti į koncentracijos stovyklas. Šiandien tokiems rateliams besimokančio jaunimo tarpe visai užkirstas kelias. Vis dėlto jaunimo priešgynybė komunizmui auga. Tai rodo ir religinis jo atbudimas.

Pakeistas Prezidentui Rinkti Įstatymas

Kaunas, spalio 10 d. — Vyriausybė priėmė Valstybės Prezidentui rinkti įstatymo pakeitimą, pagal kurį vietoje ypatingųjų tautos atstovų Prezidentą rinks tautos atstovai.

N. Y. Yankees Vėl Laimėjo Čempionatą

New York, Spalio 9. — Čia pasibaigė Yankee Stadione prieš 65,000 žmonių minią taip vadinamas "World Series" baseball žaidimas. Žaidė Amerikos Lygos čempionai su Nacional Lygos čempionais Chicago Cubs. Pirmieji laimėjo keturis žaidimus iš eilės ir tuomet laimėdami Pasaulinį baseball čempionatą, jau trečius metus iš eilės.

Katalikas, kurs neremia katalikiškos spaudos, neturi teisės vadintis geru Bažnyčios vaiku.
Vyskupas Ketteleris

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

LITHUANIAN NEWS
Published every
TUESDAY and FRIDAY
366 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

EINA NUO 1915 METŲ

TEL. SOUTH Boston 2680

ANTRADIENIS (Tuesday) SPALIŲ (October) 11 D., 1938 M., Nr. 77.

TEL. South Boston 2680

KAINA 5 CENTAI

Prašo Sušaukti Kongresą Specialiai Sesijai

Senatorius nuo Mass. Valstybės, Henry Cabott Lodge Jr. laišku prašė prezidento Rooseveltto sušaukti kuogreičiausiai Jungt. Valstybių Kongresą Specialien sesijon dėl teikimo skubios pagalbos viesulos ir potvynio nuteriotai Naujai Anglijai ir pravedimui priemonių dėl apsaugos ateity nuo panašių gamtos išsišokimų.

Žymus Svečias Iš Lietuvos

Jungtinėse Amerikos Valstybėse jau porą savaičių vieši ats. Generolas M. Pečiulionis. Jis yra Kaune esančios "Amerikos Lietuvių Akcinės Bendrovės", Lietuvoje atstovaujančios Fordo ir kitas firmas, vyr. direktorius. Dėl žymiai padidėjusio automobilių skaičiaus Lietuvoje, jo vadovaujama bendrovė ruošiasi praplėsti savo automobilių dirbtuves ir gaminti kai kurias atsargines automobilių dalis. Tuo tikslu jis atvyko į Jungtines Amerikos Valstybes ir vedė derybas Detroit, Akron (pajungu reik.), Providence, New Yorke ir kitur.

Kad sutaupytų laiko, ats. gen. Pečiulionis naudojasi oro linijomis. Kaip maloniai svečias buvo nustebintas, sutikęs grįždamas iš Detroit, orlaivyje "stiuvardes" lietuvaitę p-lę Antaniną Andriulį, kuri puikiai kalbėjo lietuviškai ir pareiškė, kad be jos, tarp New Yorko ir Čikagos — "Amer. Airlines" orlaiviais skraido ir kita lietuvaitė, p-lė Gudaitytė.

Gen. Pečiulionis išvyksta Lietuvon spalio 12 d. Prancūzijos linija.

Slovakija Gavo Autonomiją

Praga, Čekoslovakija, Spalio 10. — Slovakija gavusi nuo Čekų valdžios autonomiją susidarė savo valdžią su Dr. Joseph Tiso premieru prieky. Pirmutinis darbas naujos autonominės valstybės buvo panaikinimas komunistų partijos.

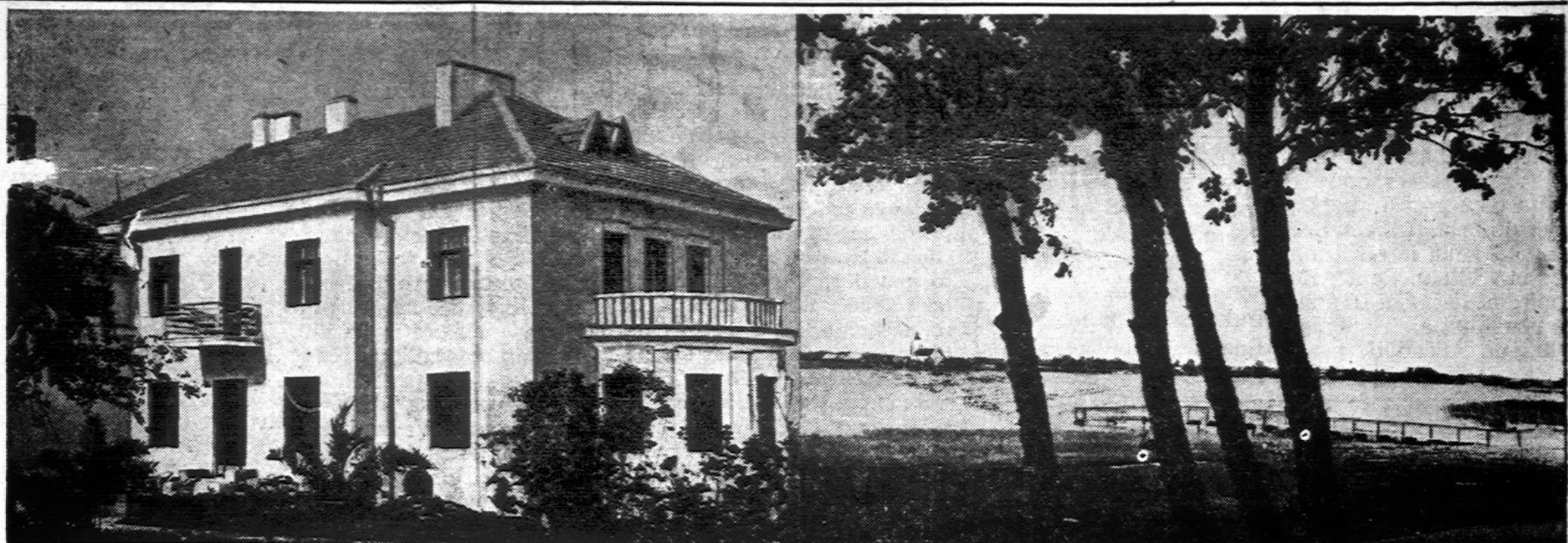
Anglija Siunčia Daugiau Kariuomenės Palestino

London, spalio 10 d. — Anglija siunčia daugiau kariuomenės į Palestiną malšinti žydų - arabų riaušius, kurios pasiekusios tokios proporcijos kokių nebuvo nuo Turkų-Britų kovų pasaulinio karo laike.

Kolonijų administracija paskelbė, kad keturi batalijonai kareivių, artilerijos batarėja ir nepaskelbtas skaičius šarvuotų automobilių bus pasiūsta per sekančias kelias savaites į šventąją žemę. Tas sudarys iš viso 21,000 Anglijos kareivių, kurie kovos su riaušininiais Palestinoje.

Klaipėdos Seimelis Priėmė Gubernatoriaus Vetuotus Įstatymus

Klaipėda, spalio 10 d. — Seimelis vėl priėmė tris Gubernatoriaus anksčiau vetuotus įstatymo projektus.

Lietuvos prez. Antano Smetonos ūkyje, Užugirio kaime, kur prezidentas praleido vasaros atostogas. Vaizduojama: 1. Prezidento namas ūkyje; 2. Gražusis Leno ežeras.

Hitleris Vis Dar Ginkluosis

Saarbrucken, Vokietija, Spalio 10 d. — Kancleris Adolf Hitler savo išgarsintoje kalboje persergėjo vakarines valstybes, kurios sutiko leisti jam be kovos atsiimti iš Čekoslovakijos Sudetų kraštą, kad jis jomis dar nepasitiki, todėl Vokietija tęsianti ginklavimo programą iki tokio laipsnio, kad nei jokia galybė pasauly, negalės persilausti per Vokietijos apsiginimo sieną. Tokie Anglijos valstybės vyrai, kaip Anthony Eden, Winston Churchill ir Alfred Duff Cooper siekia vadovybės, o jų tikslas būtų pradėti karo gaisrą. Tas priverčia vokiečius nuolat budėti. Jis paskelbė, kad Vokietijos Siegfried tvirtovų siena bus pratesta visu vakariniu Prancūzijos pasieniu, nes Prancūzija ir Anglija vis dar tebesilaiko Versalio Sutarties principų.

Hitleris pasigyrė, kaip jis išpildė savo pažadą — 10 mėnesių laiko grąžino prie Vokietijos žemes su 10,000,000 vokiečių, prirungdamos Austriją ir Sudetų kraštą. To Vokietija pasiekusi ne kitų malone, bet vien savo galybe. Hitleris nepasitiks demokratiškos draugės esąs Mussolini. Kad Vokietija galėtų savo vidujines ir užsienio problemas pasekmingsiai išspręsti — Hitleris sakė, — ji turi sekančias pamatines padėtis įvykdyti:

1. Tautinė Vienybė,
2. Pakankamas apsiginklavimas,
3. Apsistatymas tvirtovėmis per kurias jokia pasaulio galybė negalėtų persilausti,
4. Draugingumas su užsieniais.

Ištrėmė Tarptautinį Aferistą

1932 m. Kaune buvo sumintas pasaulinis aferistas Haimovičius, kuris, vaidindavo čigoną, vienam Kauno žydui vietoje aukso monetų už 60.000 Lt. pardavė senų geležinių tranšų lietuvių prašymą atmetė ir draugijos steigti neleido. Taip pat neleido įsteigti vienos eilės "Kultūros" draugijos skyrių.

ITALŲ KAREIVIAI APLEIS ISPANIJĄ

Bayonne, Prancūzija, Spalio 10 d. — Žinios pasiekusios šią vietą praneša, kad apie 18,000 italų kareivių kovojančių su gen. Franco sukilėlių armija būsia ištraukta iš Ispanijos civilio karo. Trys laivai jau esą atplaukę į Sevilijos uostą tų kareivių pasiimti.

Lietuvos Išdas Išpirkio 1936 Metų Vadaus Paskolos Dalį Lakštų

Kaunas, spalio 10 d. — Spalio 4, įvykdytas 1936 metų vadaus paskolos lakštų pirmasis tiražas. Išdas lakštų išpirkio 1,666,700 li-
tų sumoje.

Paleido Iš Kalėjimo Pasku- tinius Suvalkiečius

Kaunas — Rugsėjo 8 d. šventės proga buvo amnestuoti ir paleisti iš kalėjimo paskutiniai suvalkiečiai ūkininkai, bausti karo teismo, būtent: agr. Valuckas, sodin. techn. Katkus, ūkin. A. Bajerčius iš Vidgirių k., Al. Ritbergeris iš Tubelių k. Plokščiai v., Jonas Skaisgiris iš Vidgirių k. Be to, iš Marijampolės kalėjimo paleisti P. Lieponis ir K. Grigalauskas.

Likvidavę Iš Šaknų

Visą ankstyvesnį Vilniaus lietuvių organizacinį ir kultūros gyvenimą, lenkų valdžios paskirti likvidatoriai baigia nusavinti ir jų turimus visuomeninius turtus. Be ankstyvesnių lietuvių visuomenės turto įskolinimų Lietuvių Labdarybės draugijos likvidatorius Švedas paskelbė spaudoje parduodas miesto savivaldybei. Užuolankos (Objazdowa) gatvėje šios draugijos aikštė, už kurią gausias 30,000 auksinų. Taip pat tasai Švedas pradeda uoliai atleidinėti ir lietuvių tarnautojus. Šiomis dienomis vieton atleistos lietuvaitės A. Spečiuvienės priimta lenkė.

Pašalpa Už Lietuvos Laikę Pirmųjų Žuvusiųjų Giminėms

Kaunas, spalio 10 dieną. — Vyriausybė paskyrė pirmojo žuvusio karininko Juozapavičiaus ir kareivio Lukšio giminėms po 1000 litų pašalpos.

Lituanistikos Institutas Pa- vadintas Prez. Antano Sme- tonos Vardu

Kaunas, spalio 10 d. — Seimas priėmė praloto Laukaičio referuotą, 17 atstovų pasirašytą įstatymo projektą pavadinti Lituanistikos Institutą Tautos Vado Antano Smetonos vardu.

Vilniaus Naujienos

— Jau seniai Vilnios ūkininkai lietuviai prašė lenkų vidaus reikalų ministeriją leidimo surengti ekskursiją į Lietuvą, tačiau ligšiol atsakymo negavo. Tuo tarpu lenkai patys pasiūvė organizuoti kitą ekskursiją. Jie leidimą greičiausiai gaus, bet lietuviai prie tos ekskursijos vargu galės prisidėti.

— Kaip lenkai kimba prie Vilniaus lietuvių, aiškiai rodo šitokia sufabrikuota byla prieš Vydiškių parapio kleboną F. Nevierą: jis nubaustas 3 mėn. lygtinai už tai, kad tris vaikus, ašarot lenkų, netiksčiai užrašė metrikų knygoje. Iš Rybako turėjo padaryti "Rybako", o iš Bindaro — "Bindaro". Kunigas apeliavo. Bus klausiami nauji liudininkai ir ekspertai.

Naciai Užpuolė Kardinolą Innitzerį

Lango Stiklais Sužeidė Kardinolo Veidą

Vienna, Spalio 10 d. — Įkurstyta 5000 nacių minia užpuolė žymiausio, buvusios Austrijos Kardinolo Innitzerio rezidenciją. Įsiveržė į senelio Kardinolo butą, išdaužė langus, išmetė baldus ant gatvės, kuriuos tuoj sudegino arba juos sunaikino. Išdraskė didelės vertės knygyną ir išvogė brangesnius daiktus. Pačiam 62 m. amžiaus seneliui Kardinolui grasino mirtimi. Jo veidas tapo sužeistas langų stiklais. Bandžiusius Kardinolą ginti katalikus naciai sumušė.

Grupė iš šešių vyrų įsiveržė į antrą aukštą ir pagrobė 50 m. amžiaus kunigą Joham Krawanik išvilko per koridorių ir išmetė per langą nuo antro aukšto. Jis tano nugabentas ligoninėje kaip su sunkiais ir pavojingai sužeistas. Atvykusi policija numalšino riaušes ir šiuos nekulturingos ir žiaurios demonstracijos vadus suėmė ir būk tai išsiuntė į koncentracijos stovyklas.

Naciai būk įnirtę ant Kardinolo už jo drasų pamokslą, pasakytą penktadienį aštriais žodžiais kritikuojant nacių persekiojimą katalikiškos veiklos. Nacių cenzūra uždraudė savo laikraščiams apie šį įvykį rašyti ir, Viennos gyventojai vieni iš kitų sužinojo apie tokį nieksišką valdžios proteguojamos grupės užpuolimą ant katalikų vado.

Prancūzijoje Kila Reikalavi- mai Naujų Rinkimų

Paryžius, spalio 10 — Reikalavimai paleisti dabartinį Parlamentą ir daryti naujus rinkimus Prancūzijoje vis didėja. Naujų rinkimų nori ne tik komunistai, bet ir centro dešiniųjų vadas Louis Rollin. Naujiems rinkimams nepriešingas nei premieras Daladier. Per naujus rinkimus Prancūzijos liaudis turėtų progos pareikšti savo atsinešimą kas link garbios "Municho sutarties".

Rusai Sušaudė Šnipą

Maskva, Rusija, spalio 10 — Čia tapo suimtas, nušautas ir sušaudytas žymiausias Rusijos šnipas, kurio nei vardo nepaskelbė. Raudonosios armijos laikraštis "Raudonoji žvaigždė" jį vadina tik raide "N". Jis veikęs Rusijoje nuo 1912 metų ir buvo baigęs Berlyno šnipų mokyklą.

ČEKOSLOVAKIJA NUSILENKĖ IR VENGRIJAI

Komarom, Čekoslovakija, spalio 10 d. — Galop Čekoslovakija nusilenkė ir Vengrijai sutikdama užleisti 36 valandas Vengrijos kariuomenei du parubėžio miestelius, būtent: Satoralajuhelv ir Ipoly. Taip pat Čekoslovakija sutiko tuo paleisti visus vengrus politinius kalinius ir kareivius tarnaujančius Čekų kariuomenėje. Šio susitarimo pasiekta bendroje Čekoslovakijos ir Vengrijos delegatų konferencijoje.

Pasitarimai minėtoje konferencijoje nepersklandžiai eina, nes būk Čekoslovakijos vyriausybė tenorinti patenkinti vos 20 nuosimtų Vengrijos reikalavimų.

Dalina Svetimą Turta

Uždarytosios ūkio Draugijos turtas iki šiol buvo užantspauduotas ir paliktas saugoti buv. tos draugijos skyrių pirmininkams. Dabar kai kur tų lietuvių organizaciją turta mėginama atiduoti lenkiškoms ūkio organizacijoms. Pav. buv. Erzvieto ratelio pirmininkui Tverčiaus valdžia įsakė saugojamą skraugijos turta (spyrų, klijų, akėčių, plūgų, trijerių, arpa, pievų akėčių, fuktelių ir kitus įrankius) atiduoti švenčionių lenkiškoms ūkio organizacijoms.

South Bostoniečiai Neužmiršta Vilniaus

Sekmadieni, spalio 9 d.

WHEREAS the said treaty
has now become known as the

1992

IVAIRENYBĖS

DĖL KO PASIUTO RESPUBLIKONŲ DRAMBLYS...

Linksmas epizodas iš Amerikos politinių kovų Amerikoje yra dvi didelės ir vienintelės politinės partijos — demokratai ir respublikonai. Abi jos turi tradicinius herbų: demokratų heraldinis simbolis yra asilas, respublikonų — dramblys.

Rudenį, lapkričio m., įvyksta kongreso rinkimai. Respublikonai, kurie dabartinio metu yra nustumti į antrąjį planą, pasiryžę žūt-būt atsigręžti; tam reikalui partijos centro komitetas vispusiškai apsisprendė ligšiolinių nepasisekimų priežastis ir numatė būdus atkusti.

Komitetas konstatavo, kad didžiausias respublikonų nepasisekimų kaltininkas yra jų — dramblys! Iš tikrųjų, tasai simbolinis gyvulėlis partijos herbe atrodė pernelyg romus ir abejingas — tikras Petro Kurmelio nusiteikimų į kūnytojas, kuris, atrodė, lyg norėtų sakyti: "Ką čia toji politika... Man vis tiek pat!" Aišku, su tokiu apsišalusiųjų partijos simboliu išeiti į rinkimų kovą reiškia tą kovą iš anksto pralaimėti.

Užtat respublikonų partijos centro vyrai sumanė savo dramblių sureformuoti, atseit, įkvėpti jam energijos. Vienam dailininkui buvo pavesta nupiešti dramblių, kuris pultų pirmyn, viską pakeliant triuškindamas, kad jį pamatęs galėtų pamanyti, jog tai partijai niekas negalės papišinti. Dailininkas projektą padarė, ir respublikonams jis nepaprastai patiko: naujasis jų dramblys atrodė lyg pasiūtęs. Su juo buvo atspausdinta ir išplatinta milijonai plakatų ir proklamacijų.

Bet kaip nustebo ir įsidro respublikonai, kai po keleto dienų demokratų laikraščiai įsidėjo visiškai originalinę respublikonų dramblio reprodukciją, bet — su mažiųjų priedelių: paveikslė matyti, kaip aplink siuntančio dramblio uodegą sukasi... bitė! Pa-

veikslo paaikškinimas skambėjo: "Dėlko pasiuto senasis respublikonų dramblys? Gi dėl to, kad jam įgėlė Rooseveltto bitelė "New Deal"..."

(Iš XX Amžiaus)

Sulopė Akį...

Jei kam kojos ar rankos kaulą sulaužo, gydytojas suteikia medicinos pagalbą, aptvarsto, apibintuoja — ir koja sugyja. Jei būna kurios nors veido vietos sužalojamos, kad neliktų to vietos duobė, chirurgas atpiauna dalį nuo rankos ir priaugina, prilipdo. Tai vis medicinos mokslo pasiekimai, kurie kaskart tobulėja lengvindami žmonių nelaimės ir ligas. Neseniai vienas anglų medicinos laikraštis parašė apie nuostabią iki šiol negirdėtą akies operaciją, kuria 23 metų aklai moteriškai buvo grąžintas regėjimas. Chirurgas tai moteriškai akį... sulopė. Jis paėmė sveikas dalis akies kito žmogaus, kuriam dėl sunkaus sužalojimo akis turėjo būti pašalinta, ir tomis sveikomis dalimis sulopė apakusios moters akis. Po šešių mėnesių po operacijos moteriškė pasveiko.

Valanda Ne 60, Bet 120 Minučių

Visi garlaiviai, kurie plaukioja tarp Europos ir Jungtinių Amerikos Valstybių, turi savo laikrodžius važiuodami į ten viena valanda atsukti atgal, o plaukdami atgal viena valanda pavyti pirmyn, kad pagal tvarkraštį atplauktų į uostus. "Normandie" laivui šito daryti nereikia, nes jos laikrodis pakeitimo padaro automatiškai. Didysis "Normandie" laikrodis yra sujungtas su mažais laikrodžiais, kurie yra kiekvienoje laivo kajutėje. Plaukiant į New-Yorką, šitas laikrodis vieną valandą "pavagia" tokiu būdu, kad tarp vienuoliktos ir 12 valandos jo mechanizmas suskasi dvigubai lėčiau ir mažasis laikrodžio rodomas laikas tarpą nuslenka ne per 60,

bet per 120 minučių. Grįžtant atgal, laikrodis vieną valandą prideda tokiu būdu, kad kiekvienai valandai jis po penkias minutes prideda. Ir tokiu būdu grįžtant atgal para turi ne 24, bet 23 valandas. Prieš laivui išplaukiant iš Prancūzijos, kapitono padėjėjas užsina ant komandos tiltelio, kur pasuka tam tikro aparato rodiklį į tą pusę, kur parašyta "sulėtinti", o iš Amerikos išplaukiant — rodiklį jis pasuka ton pusėn, kur parašyta "pagreikinti". Ir laikrodis tuos įsakymus vykdo be jokios mažiausios klaidelės.

Tvarkys Lietuvos Čigonus

Nėra tikslios statistikos, kiek pasaulyje yra čigonų. Vis tik tai jų priskaitoma keletas milijonų. Daugiausia čigonų yra Vengrijoje, Rumunijoje, Lenkijoje. Beveik visuose kraštuose gyvenantieji čigonai yra bastūnai. Jie vengia pastovaus darbo ir pastovios gyvenamos vietos.

Lietuvoje prieš karą čigonų buvo dar gana daug. Karas ir vokiečių okupacija čigonų skaičių sumažino. Būdami paslankūs, jie pasitraukė į Rusijos gilumą, ir po karo į Lietuvą jau nedaugelis sugrįžo. Tačiau ir dabar Lietuvoje priskaitoma apie 500 čigonų šeimų. Lietuvos čigonai tabalais važinėja iš vietos į vietą. Jie trumpam laikui sustoja svetimose žemėse bei miškuose. Vyrai mėgsta mainikauti arkliais, karais ir ant svetimo arklino išjoti, moterys verčiasi būrimu ar stačiai elgetavimu.

Atitinkamose vyriausybės įstaigose svarstomi sumanymai, kaip čigonus sutvarkyti. Juos norima padaryti sėsliais, aprūpinti pasais, duoti darbo. Bus uždrausta čigonams burti, vagiliauti bei elgetauti.

Lietuvos Žydai Nevažiuoja į Palestiną

Nesenai dar pasaulinės žydų organizacijos labai įkyrėdavo Anglijos valdžiai, kad ji mažai duoda žydams leidimų įvažiuoti į Palestiną. Anksčiau anglai duodavo žydams po 12.000 sertifikatų (leidimų); vienas sertifikatas duoda teisę įvažiuoti į Palestiną vienai žydų šeimai. Pernai viso pasaulio žydams buvo išduota jau tiksliai 8000 sertifikatų, o šiemet tiksliai 4000. Sertifikatai padalinami įvairių kraštų žydams, pagal jų skaičių.

Anksčiau ir iš Lietuvos žydai gana gausiai važiuodavo į Palestiną. Bet daugelis, apsižiūrėję, grįždavo. Grįžusieji pasakoja savo tautiečiams apie sunkias Palestinos gyvenimo sąlygas, ir tuo numušę užpą keliauti į "pažadėtąją žemę". Pastaraisiais metais nuolatiniams riaušėms, kai arabai bombomis vaišina nepageidaujamus atėjūnus, Lietuvos žydai nuo keliavimo į Palestiną visai susilaiko. Per paskutinius keturis mėnesius nei vienas žydas iš Lietuvos neiškeliavo į Palestiną. Ir bendrai iš Lietuvos emigracija į užsienius yra visai sumažėjusi. Iš viso šiemet emigravo tiksliai 580 asmenų.

Už Leituvą

Už Leituvą daug brolių žemaitelių kraują leije, iš prūsų knygas neše, neše šviesą, ir į Sibiriję nevens anum išėję — už Leituvą, už laisvę ir už teisą. Sėdėdama mes ne inume ir ne kumiete to mūsų Leituvos brolio: sukilom dirbtė ir nugaliete, kovote be atvongos. Ar žinot, kad mes statom naujus miestus, kelius teisam par kalnus ir gires, ir sava žemę, vargą ir tomsos apsesta, nusėsem žibures. Ar žinot, kad artoje vara vagą naują, iš nauje seną dirvą ar, ir grūdą — tikra auksa — pilna sauje drosiau į naują žemę ber. Vo mūsų žemę užaugina vyvurs tvirtus, tvirtiausių ožulų gires. Anei ir vokytiui ir lenkou sprondus kirta, dar kirs, je reks. Ir mes ton žemę dar daugiau mylėsem, ton žemę kruveną, ton žemę brongę, ton žemę, apstatytą kryžes pakelese, ton mylimą gaivintę padongę...

Vo kad pauga — stiprybes nabova kor diete. Vese akminis raute norieje, draskyte pliešema. Vese trobą er patę, kap ougą išserpose, geide toriete, Sverną pelną grūdų, vasarojau prikrautą kiojemą. Bet dervina jau bova vese išdraskyte, Er kap ropes išraustye akmenys bova. Er nableka žaliūkams sūnams, kas trobalie pri opes da. Er sapnā apie dedelę laimę kap dūma pražova, [ryti, Veins pražusj tievą trobalie palekės, Išseplve į pašalį žemes par jūres; Kets, kap rudinį avens, blaškyteis užnekes, Vydams laimę apgaule į miestą iškūrę. Veins lekau čė pasenės, sulinkės. Riemou degen įsmegusj šonā. Vo laukų, tiek laukų nagyventų aplinkou... Vesa žeme kaimyna — dervona!

Aš jums dar nieka nesakiau apie ton salą, Borna nepradariau apie prižiūsių karklyną. Veiziek ten ontes nusklende į balą, Nukrenta kap velienas numestas į ajeryną. Anos ten lezduš neš iš atlašj er smelgų Er vakus ut kiaušinių kanapietų per Geltonus, kap šiaušyne, ontęčius išved neuželga Anos er galvas į mauroutą vondinį leg dogną ner. Ten toks tyliėjems, kelnes atseraites, Po seito vas, po ištakas, po maurus braida; Ten toks klejiejems žilvites apžielosės pašlaites Er toks tauškiejems balsą iš lonkos į lonką svaidda. Trobale ten sulinkus į koprą Po topoles er po klevas kap sene kiūta. Reta pro suglaustas šakas auksenas perštas saule papeš anos [čiopra, Reta padraska vies kopere iš šiaudų er iš klosčių pasiūtą.

Vakų ten kopetas po keimā mietos Er pelkes vondens po lytaus išdykė taška. Gyvenims ten, kap šimtmetis sienis, en iš lieta, Vakų nu vondens prisemtų balų nablaska. Aš jums dar nieka nesakiau apie torpyną, Aple tas aplatas, tas gajavas, tas peivas, Kor muskulingas ronkas kel į dongo onžoulyna, Kor žemien klump baltas žėidas apkrautas eivas.

"Z. P."

Trobale Pri Opes

Vies trobale čiupryną pašiause. Sens eso, kap latožis, nudrebęs par kotą. Metų peile leg krauje nugrondė pakaušį Už skolas er už duonos pasenose plotą. Jauno būdamas aš pats ton trobale pri opes Sokertau iš velnioniškų ronstų. Po dervonus aš akminis rausčiau kap ropes. Šes laikas toke veina akmens dešimtes išsegonsto. Bova gales kap vondens er sekės baveina. Mergą vešlę laba nuveiziejau par patę. Er nošveta trobales nurikoses seinas, Kad ana permą kartą čė koję pastatė. Biega ope. Čiorlena pro galą trobales. Ledos vasaras, žėimas, pavasare vešlos. Auga meičių aukšnių dirvales, Auga sūna, dukterys rūga kap tešlas.

"Z. P."

Aukštoji Lenkų Politika

Laikraščiai iš Varšuvos praneša, kad lenkų kapitonas Burcinski skrisias į stratosferą. "Pochodnės" sluogsniaus Kuntaplui pasisekė sužinoti ir šio skridimo priežastį. Esą minėtas lakūnas vežs p. Boko ultimatumą Marsui, kuriame reikalaujama užmegst su Lenkija prekybinius santykius ir išgelbėti lenkų biudžetą, nes iš derybų su Lietuva lenkai nieko gero nesulaukė. "K-plis"

Lenkiškas Mandagumas

Didelis lenkų altruizmas matyti ir iš to, kad jie iš Vilnijos sutinka išleisti lenkiškus laikraščius, o neįsileidžia lietuviškųjų. Vadinasi, jie sutinka duoti, bet nesutinka imti. Ot tai bent džentelmeniškumas ir elegancija! "Kuntaplis"

Ultimatus Sustiprino Mūsų Pagrindus

Kaunas — Vienas mūsų laikraštis parašė, kad po

lenkų ultimatumo kauniečiai pinigų nebelaiko bankuose, o stato namus. Vadinasi, ultimatus stipriai prisidėjo prie Kauno miesto išaugimo ir Kaunas už savo pažangą turėtų būti dėkingas ne p. burmistrui, o Beckui. Ar nevertėtų mūsų namų savininkams pasiųsti ultimatumą kainų tvarkytojui, kad jis netrukdytų kelti butų nuomos kainas. "K-plis"

Klaipėdos Dainelė

Tykiai ir be strioko Dangės upė teka — Herderio šuliokai vokiškai vis šneka. Barė, barė, tėvas savo sūnaitėlių — kad mylėt Berlyną būtų vokietai. Kvepia iš už Tilžės keistas aromatas, tat pas mus ir sukas toks užburtas ratas.

Kuntaplis

Oras Lietuvoje

Lietuvoje oras iki šiol buvo persisunkęs ūkininkų prakaitu, o dabar iš tikrų-

Dzūkias Kalbos Reikalų

— Aš regiu, kad Jabloncio kalba žemaičiams nepaciko. Kaip mūsų višta kiaušinių priperėjo, taip jie kažin kokių "glaudžių", "papludžimų", "ministrų", ir dar daugiau žada maitravoc. Taip klega cik žemaičių "gudreikos", o pas mus juos mazniuliais vadinina ir ciek. Dzūkai cik klega, taigi jei mazniuliams napaciko žodis kalba, tai tegul vartos klegalas. Bantei žemaičiai sako peršvaitalas, taigi žodžio galas panašus ir nebus ant ko širsci. Žemaičiai sako, kad jie žodžius ima iš so-dziaus. Na, o ar sako kas: meisteris. Visur girdec: muojų — ji buvo aukštai, ant Abbey Churuch pilies mūro sienos, o Talbotas — apačioje. Olavė tarė — Aš nušoksiu pas tave! Jos mylimasis atsakė: — Gerai, aš tave pagausiu, šok!"

Kaip Atsirado Parašiuo Idėja?

Anglas John Aubrey (1626 — 1697 m.) savo dienoraštyje paliko mums sekantį užrašą: "Panelė Olavė Sharringtonaitė, įsi-mylėjusi Johną Talbotą, negalėjo gauti savo tėvo sutikimo ištekti. Vieną dieną ji kalbėjosi su mylimuoju — ji buvo aukštai, ant Abbey Churuch pilies mūro sienos, o Talbotas — apačioje. Olavė tarė — Aš nušoksiu pas tave! Jos mylimasis atsakė: — Gerai, aš tave pagausiu, šok!"

Jis tačiau nemanė, kad ji nušoktu nuo aukšto mūro. Olavė šoko — vėjas, pasišovęs po jos drabužiais, sulėtino kirtimą: ji cinyt mes turim daugiau, tai geriau nusimanom ir apie žvyrių. "K-plis"

Regėc, kad pas jus pircių nėra, tai ir nežinot, koks tas žvirgždas. Pas mus cik pircių krosnyse yra žvirgždo ir ant jo klupdo mazniulius, tokius kaip jūs. Smilžias, sulėtino kirtimą: ji cinyt mes turim daugiau, tai geriau nusimanom ir apie žvyrių. "K-plis"

Milžinas Jūrių Octopus Buvo Pagavęs Žveją Moterį

Exchange Telegramų Agentūra iš Los Angeles, Kalifornijoje, praneša, kad viena moteris, Mrs. H. C. Graves, Fort Bragg mieste, Kalifornijoje, jūros pakrasty kartu su kitais žvejais, gaudė taip vadintą mas Shellfish (kevalines) žuvis. Staiga ją už kojų, liemens ir kaklo (mat, tuo momentu, valtelės krašte stovėdama, ji buvo pasilenkusi žemyn), nutvėrė ilgais savo siurbliais baises jūrių Octopus, ir pradėjo traukti žemyn po vandeniu. Moteris baises octopo staiga pagauta, baises persigando ir pradėjo šaukti pagalbos. Laimė, kad netoli jos tuo momentu buvo kiti žvejai, greitai pribuvo jai pagalbon, — su geležinėmis štangomis jie užmušė baisyjį octopą, ir pagaliau mažą keltuvu negyva jūrių pabaisą įkėlė į didelį žvejų valtį ir išvežė į kraštą. Didžiosios octopaus siurblių, turėjo 10 pėdų ir 5 colius ilgio.

J. Butkevicius.

VALGOMŲJŲ DAIKTŲ KRAUTUVES

Pirkti pas biznierių mėsą, vaisius, daržoves ir kitokius daiktus, kurie skelbiami "Darbininke" apsimoka, nes jie parduoda šviežius produktus ir maistui patarnauja. Nuėję į bilę kurią krautuvę pasakykite, kad jų skelbima matėte "Darbininke".

Povilas Bushmanas

48 CRESCENT AVENUE, Telephone COLUMBIA 6702, 29 SAVIN HILL AVENUE, DORCHESTER, MASS.

Perkins Sq. Cash Market

POVILAS BALTRUŠONAS, Sav. 490 Broadway, Tel. SOU 3120 SO. BOSTON, MASS.

K. Šidlauskas

918 E. BROADWAY, 601 6th St., So. Boston, Mass. Pristatau ICE CREAMA ir užkandžius piknikams ir visokiems parengimams.

Profesionalai, biznierių, pramoninkai, kurie skelbiami "Darbininke" tikrai verti skaitytų paramos. Visi skelbkitės "Darbininke".

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS ŠV. Pirmininkė — Eva Markšienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298 Vice-Pirm. — Ona Venienė, 311 K St., So. Boston, Mass. Prot. Rašt. — Ona Ivaškie, 1514 Columbia Rd., S. Boston, Mass. Fin. Rašt. — Marijona Markonitė, 4115 Washington St., Roslindale, Tel. Parkway 0558-17 Iždininkė — Ona Stanulitė, 105 West 6th St., So. Boston, Mass. Tvarkdarė — Ona Mizgirdienė, 1512 Columbia Rd., So. Boston. Kasos Gl. — Marijona Aukštikalnienė, 111 H St., So. Boston, Mass. Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą utarninką mėnesio, 7:30 val. vakare, pabažnytinėje svetainėje. Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininką.

SV. JONO EV. BL. PAŠALPINES DRAUGIJOS VALDYBA Pirmininkas, Juozas Švagždys, 601 6th St., So. Boston, Mass. Vice-Pirm. Albinas P. Neviera, 16 Winfield St., So. Boston, Mass. Prot. Rašt. Jonas Glineckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass. Fin. Rašt. Aleksandras Ivaška, 1514 Columbia Rd., S. Boston, Mass. Iždininkas, Andrius Zaleskas, 702 Fifth St., So. Boston, Mass. Marsalka, Jonas Zalkis, 7 Winfield St., So. Boston, Mass. Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėdienį kiekvieno mėnesio, 2 val. po pietų. Parapijos salė, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

CREMO ALE

Padarytas Tam, Kad Patenkinus Visus!

Atėję į tavernus ar restoranus visuomet prašykite CREMO ALE, kuris yra padarytas iš geriausių miežių ir tinkamai įsendintas.

CREMO galite gauti iš krano ir buteliuose.

Kartą jo paragavę — visuomet norėsite!

Cremo Brewing Co.

BELDEN ST. NEW BRITAIN, CONN. TEL. NEW BRITAIN, 3700.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 8, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:

		PRENUMERATOS KAINA:
Domestic yearly	\$4.00	Amerikoje metams \$4.00
Domestic once per week yearly	\$2.00	Vieną kart savaitėje metams \$2.00
Foreign yearly	\$5.00	Užsienyje metams \$5.00
Foreign once per week yearly	\$2.50	Užsienyje 1 kart savaitėje metams \$2.50

DARBININKAS

366 West Broadway,

South Boston, Mass.

Telephone SOUTH Boston 2680.

Politiškas Šiupinys—Ant Vokiečių Stalo

Čekoslovakijos pavyzdys parodo, kaip sunku mažai valstybei suvirstinti kiek stambesnę kitataučių skaičių. Jei ji savo sienose nebūtų turėjusi pusketvirtą milijono vokiečių, tai būtų iki šiol sveika gyvavusi. Nežinia, ar ir pačioje pradžioje Čekoslovakija buvo patenkinta su Sudeto vokiečiais, bet pirmiau jie bent išoriniai buvo ramūs: Po pasaulinio karo net didžioji Vokietija tiek buvo parblokuota ir pažeminta, kad atrodė niekad negalėsianti atsigręžti. Vokiečiai vos-vos tegalėjo išlaikyti savo valstybę ir rodėsi nieko nepaisą apie tas savo tautos mažumas, kurios pakliuvo svetimoms valstybėms. Tačiau vokiečiai pamažėliu pradėjo atsigręžti ir ne tik atsigręžė, bet tiek sustiprėjo ir iškilo, kad šiandien savo valią visai Europai diktuoja. Atgijo ir jų mažumos. Pirm Hitlerio nieks nė nežinojo, kad Čekoslovakijoje tiek daug vokiečių. Tik dabar jie pakėlė galvą, susiorganizavo, susidėjo su Vokietijos naciais ir pagaliau suskaldė čekų valstybę.

Čekams, vokiečiais nusikračius, turėtų, rodos, būti lengviau. Bet ne. Jų padėtis vis sunkėja, nes lenkai su vengrais, Hitlerio idrąsinti, taip pat dalinasi Čekoslovakijos žemėmis. Lenkai pasiėmė lenkiškąją dalį, vengrai vengriškąją. Bet kas nuostabiau, vengrai dar nori pasiimti Čekijos rusinus, nors jie kaipio slavai giminingi čekams, o visai svetimi vengrams. Lenkija padeda vengrams tuo tikslu, kad sienos tarp Lenkijos Vengrijos susisiektų. Tuo būdu sumažybinta Čekija, susidaranti tik iš čekų ir autonomiškai besivaldančių slavų, būtų tarsi maža salelė tarp Vokietijos, Lenkijos ir Vengrijos, nulemta nuolatos bijotis didžiųjų kaimynų ir pagaliau žūti. Tuo būdu, viena slavų šeima, lenkams padedant, stumiamą į Vokietijos nasrus. Lenkai nesupranta savo politinio uždavinio: Užut silpninti, jiems reikėtų stiprinti slaus, kad paskui bendromis pajėgomis galėtų atsilaikyti prieš vokiečius. Iš viso, lenkų politikai toli siekti iki vokiškajai. Gudruoliai vokiečiai visiškai apgavo "genialųjį" Becką. Atitraukė lenkus nuo prancūzų ir su jų pagalba stato didingą Vokietiją, kuri kiek palaukus sutriuškintų Lenkiją tokiomis pat priemonėmis, kaip kad prarijo Austriją ir sužalojo Čekoslovakiją. Beckas sakoma esąs neskrupulingas ir gabus. Kad neskrupulingas, tai aišku, bet kad būtų gabus, tai labai abejotina. K.

A.A. Kun. Aleksandras Būblys—Jaunimo Draugas

A. a. kun. Aleksandras Būblys, MIC., buvo paskirtas Marianopolio viršininku darbuotis Marianopolio Kolegijoje pirmuose tos įstaigos įsikūrimo metuose. Nuo pirmųjų paskyrimo metų, įvairiuose laikotarpiuose, šis garbingas kunigas ėjo įvairias pareigas: vienuolio viršininku, dvasios vadovu, mokytoju, patarėju. Dėlto nenuostabu, kad šio asmens mirties žinia buvo ypatingai skaudi kiekvienam, kuris buvo ar yra prisirišęs prie Marianopolio Kolegijos. Šią žinią turbūt skaudžiausiai atjautė kiekvienas Marianopolio studentas ir alumnas.

Norėčiau su maloniais skaitytojais, greičiausia nevienu pažįstamu, pasidalinti savo įgytais išspūdziais besimokinant ir gyvenant arti šio kilnaus asmens Marianopolyje.

A. a. kun. Būblys įstojo į tiesioginę jaunimo auklėjimo darbuotę jau iš paties gyvenimo pramokęs auklėjimo pedagogikos. Jis jau buvo peržengęs pusamžinį gyvenimo slenkstį ir ilgu metus praleidęs sielų ganymo darbe.

Dvasios Tėvas

Įvairiausias problemos kankina besimokinantį studentą. Bet sunkiausia problema yra įvairiausias sielos kovos. Laimingas yra tas jaunuolis, kuris gali rasti

ti prityrusiam kunigui patarėją. Nevenas Marianopolio alumnas rado tikrąjį savo dvasios vadovą kun. Būbliu asmenyje. Jis jau gyvenimo pramokytas ir, anot savo pareiškimo, pergyvenęs audringą jaunystę, galėjo iš prityrimo mums savo dvasios vaikams patart. Mes tuoj galėjome iš nevienojo jo patiekto patarimo spręsti, kad Tėvas Būblis aiškiai suprato mūsų mokslinio jaunimo sunkenybes.

Ypač linkome prie šio kunigo savo dvasiniuose reikaluose pamatę jo gilią pamaldumą. Dažnai mes negalėjome įvertinti šio didelio asmens pamaldumą ir net jo maldai trukdydavom. Pavyzdžiui, tekdavo po kiekvieno valgio aplankyti šventčiausiąjį. Nektartą išeidami vos peržengę koplyčios slenkstį, tuoj pradėdavom savo garso tautinimą, pamiršę, kad dar Tėvas Būblis yra pasilikęs koplyčioje ilgėsiu maldai. Jo prašantysis balsas "vaikai, duokit man seniu pasimelst" tuoj primindavo mums mūsų netinkamą elgesį.

Patarėjas

Kadangi kun. Būblis karštai mylėjo jaunąją kartą, ypač artimuosius kunigus ir vienuolius, tad dažnai tekdavo šiem patirti jo išmintingųjų patarimų. Nevenas Kunigų Vienybės leidžiamoj žurnalo "Forum" numeris puošėsi Tėvo Būbliu straipsniais, nagrinėjantais jaunųjų kunigų problemas. Šiaip, ne kartą, prityręs buvęs klebonas, mokėjo jauniems ir neprityrusiems kunigams patart įvairiose pastoracijos pareigose.

Dažnai teko susirinkusiems Kolegijos studentams įvairiuose rimtuose parengimuose patirti šio senelio kunigo išmintį. Gaudavom pagyrimų, bet ne kartą ir pabarimų. Bet mokytojo gerasis Tėvelis pasidinti savo pabarimus sveikuju humoru.

Jo kambario durys visuomet buvo atdaros klystančiam, susirūpinusiam studentui. Jo kilni širdis buvo pamyliusi visą jaunimą, pradedant nuo naujai įsišventinusio kunigo iki dar pirmųjų metų studentėlio.

Mokytojas

Kun. Būbliui tekdavo, atmainoms, eiti tikybos ir istorijos mokytojo pareigas. Geras buvo istorikas Tėvas Būblis, visi sakydavo. Jo istorijos žinojimą teko ypač sužinoti jojo įdomiose pamokose. Niekada neužmiršime kun. Būbli kaip kvotimų sprendėją. Ilgi kvotimų lapai nieko nereiškė. Arba žinojai arba ne. Reikalavo branduolio be jokių "studentiškų pridedų". Kaip geras mokytojas greit pastebėdavo studento gabumus. Su Tėvu Būbliu buvo galima gauti net laipsnį "minus nuliui". Reikiama nieko neužstarnavai, bet dar lieki skolingas. Virš atgal gautųjų jau pataisytų kvotimų lakštų raskdavome trumpą posakį, kuriame būdavo atpasakoti mūsų trūkumai, klaidos. Vienam mokiniui, kuris įteikė baltą kvotimą lakštą su savo vardu, Tėvas Būblis parašė: "Nulius. Nieko nežino, bet išmintingai tyli".

Kiekvienas studentas turi rimtai žiūrėti į mokslą. Gal dėlto ir jo teikiama mokslo ženkla buvo toki griežti, kad paraginti studentai prie atropesinio mokymo si.

Jaunimo Tėvas

Bendrasis išpuolis — Kun. Būblis jaunimo tėvas. Tą išpuilį įgavo visi Marianopolio alumnai ir studentai. Ypač mes, kurie baigę Marianopolį ir gavome progos rimčiau į gyvenimo problemas ir į reikalavimus pažiūrėti, peržvelgę savo auklėjimo ir mokslinį laikotarpį Marianopolį, patyrę kaip Tėvas Būblis mus traktavo, ar tai kaip dvasios tėvas, ar patarėjas, ar mokytojas, visi galime tvirtinti, kad jis mus ruošė gyvenimo tikrajai mokyklai kosmaniausiai. Dabar tik įvertinamė tą asmenį.

Ar Nuoširdi Lenkų—Vokiečių Bičiulystė?

Lietuva vengia sueiti į glaudesnius santykius su Lenkija ne vien dėl to, kad lenkai pagrobė lietuvių sostinę Vilnių su dideliais plotais žemių, kad persekioja okupuotos Lietuvos lietuvius, kad praeity yra padarę lietuvių tautai daug skriaudų. Lietuva vengia tampriau risti savo likimą su Lenkija ir dėl neišsistos, nepastovios ir net klastingos lenkų užsienių politikos. Iš tikrųjų, lenkų užsienių ir net vidaus politika ne tik Lietuvai, bet ir kitų Europos valstybių vyrams sudaro sunkiai atspėjamą mįslę.

Dabartinė pusiau diktatoriška lenkų vyriausybė turi didelę opoziciją pačiuose lenkuose, o beveik visos tautinės mažumos rodo opozicijumą net Lenkijos valstybei. Lenkai nieko nedaro savo tautinių mažumų lenkiškam valstybingumui sužadinti bei pakelti. Priešingai, lenkai lyg tyčia stengiasi kitataučius nuteikti sau priešinga dvasia. O atrodo, kad lenkai turėtų ypatingai rūpintis igyti kitataučių palankumą savo valstybei. Juk ne viena Europos valstybė neturi tiek tautinių mažumų, kaip Lenkija. Tikslų duomenų nėra, tačiau apytikriai Lenkija turi tautinių mažumų:

Ukrainiečių apie 7.000.000
gydų apie 3.500.000
žydų apie 3.000.000
vokiečių apie 1.500.000
lietuvių apie 800.000

Iš viso Lenkijoje gyvenojų yra dabar apie 33.000.000. Taigi arti pusės visų gyventojų yra kitataučiai. Čarų Rusijos ir Austrijos Vengrijos valstybiniai organizmai buvo tvirtesni, tačiau ir šioms valstybėms sunkiai vyko svetimas tautybes virškinti ir trauškinti. Pati Lenkija yra pergyvenusi austrų - vengrų, o ypač rusų persekiojimų bei priepaudo bangas. Dabar gi lenkai kitataučių persekiojimuose jau net pralenkia cariškosios rusų valdžios tautybių naikimo užsimojimus. Šiandien niekas neabejoja, kad ir Rusijos ir Austrijos - Vengrijos imperijų žlugimo ir išnykimo svarbiausia priežastis buvo jų valstybių tautinių mažumų gausumas ir jų nepalankumas. Lenkams čia turėtų būti šurpi pamoka.

Lietuva yra pasipiktinusi lenkų valdžios elgesiu su Vilniaus krašto lietuviais. Mums nesuprantama ir keista, kaip lenkai gali suderinti su Lietuva normalių santykių buvimą su okupuotame krašte lietuvių

Dabar tik atsidaro mūsų akys ir matome, kad po tos plačios krutinės tvakės širdis kupina meilės visai jaunajai kartai. "Amžina atsilgi duok Jo vėlei, Viešpatie". Kunigas, kuris per ilgus metus vadovavo sielų išsistoms minios, kuris yra užsipelnęs garbingos senatvės, palieka viską ir stoja vienuolynan ir daro visišką pasiaukojimą ir baigia gyvenimą, prisidėdamas prie jauniosios kartos ruošimo darbuotės atečiai — jam tik lieka Dangus. Tai jaučia kiekvienas Marianopolio alumnas ir studentas.

Antanas V. Mažukna '35

persekiojimu. Gal tokia lenkų politika, nors ir sunkiai suprantama, taip nesistebėsime, jeigu pažiūrėsime, kaip lenkai elgiasi su kitomis tautinėmis mažumomis. Čia nekalbėsime apie ukrainiečių ir gydų mažumas; su jomis lenkai elgiasi, kaip jiems patinka. Kadangi nei ukrainiečiai, nei gudi šalia Lenkijos neturi savo valstybių (Sovietų Ukrainą ir Sov. Gudiją nepriklausomomis nelaikome), tai net jų dejonės užsieniuose negirdimos. Nors su žydais lenkai jokių "ceremonijų" nepripažįsta, tačiau žydų nusiskundimų mažiau dabar girdėti, nes jie nedrįsta net aimanuoti, matydami ar girdėdami kaimyninės Vokietijos priešydiškus nusiėikimus.

Kaipgi jaučiasi Lenkijoje vokiečių gana gausinga mažuma? Gal nors vokiečiai turi prideramos mažumai teises ir kultūrinės veiklos laisvę? Juk Lenkija turi su Vokietija ne paprastus diplomatinis santykius, kaip su Lietuva, bet ir draugingumo bei ne puolimo sutartis. Be to, Vokietija yra beveik trigubai didesnė už Lenkiją, ji turi didelį svorį tarptautinėje politikoje ir ypatingai yra pasinešusi globoti visur užsieniuose gyvenančius vokiečius. Pasirodo, kad ir vokiečiai turi pagrindo rimtai nusiskusti lenkais. Štai ką rašo klaidėdiškis "Lietuvos Keleivis" apie vokiečių "pasilaukymus" Lenkijoje.

"Kaip Lenkija 1918 metais atgavo savo nepriklausomybę, ji pasiėmė taip pat daug vokiškų žemių. Tiesa, tos žemės seniau priklausė lenkams, bet per šimtmetį buvo kolonizuojamos, taip, kad kai kur vokiečiai net daugumą sudarė. Nors Vokietijoje lenkai ir nepasidavė nutautinami, nors lenkų kunigai ir inteligentai gana smarkiai su vokiečių kolonizacijos politika kovojo, tačiau ji šen ir ten turėjo nemažą pasisekimą ir daug ūkių ir dvarų pateko į vokiečių rankas, o darbininkai ir valdininkai taip pat buvo iš Vokietijos gabenami. Lenkai suprato, kad stipri vokiečių mažuma jų valstybei yra nepakeičiama ir gali sudaryti visokių sunkumų, todėl ir pradėjo visas vokiškumo tvirtoves griauti. Kadangi vokiečių rankose buvo dideli žemės plotai, buvo pravaista žemės reforma, kuri daugiausiai vokiškų dvarus ir ūkius pakeitė, taip kad vokiečiai neteko dviejų trečdalių savo žemių. Fabrikai ir kitos įmonės buvo visokiomis priemonėmis iš vokiečių išpirkti ir daug vokiečių išvaryta. Vokiečiai, berods kėlė skundus Lenkijos seime ir senate, kreipėsi į vyriausybę ir net į Tautų Sąjungą, bet lenkai vis norėjo tuos skundus atreimti, taip kad daug iš jų niekuomet neisėjo, o skundėjai gavo ne kartą ir nukentėti. Per dešimt metų buvo vokiečių itaka koridoriuje, Pamarėliuose, Poznanijoje ir kituose kraštuose be-

veik visiškai sumušta ir tai buvo iškeltas sumanytas leisti koridoriaus gyventojams nubalsuoti, tai lenkai ir rėkė ir šypsojosi, nes jie žino, kad dabartiniai buvusių vokiškų kraštų gyventojai vistiek pasiskakys už Lenkiją, kadangi vokiečių ten daug nebėli-

1933 ir 1934 metais lenkai galėjo be jokių prisibijojimų pasižadėti vokiečių nebeskriauti, kadangi šie nebuvo jiems pavojingi. Suprantama, kad vokiečiai labai yra suinteresuoti, kad Lenkijoje gyvenanti jų mažuma nebūtų persekiojama ir nutautinama ir todėl bando įvairiais būdais lenkus paveikti, kad jie pasidarytų nuolaidesni. Vokietijoje taip pat gyvena, kad ir nedidelė lenkų mažuma, ir vokiečiai vis

ir vėl nurodo, kad Vokietijos lenkams nepalyginamai geriau eina negu vokiečiams, kad jie turi savo mokyklas, savo gimnazijas, bankus ir tt. Bet Lenkijos spauda vistiek nusiškundžia, kad Vokietijos lenkai turi visokių persekiojimų kęsti ir kad Lenkijos vokiečiai daug geriau gyvena. Su piktu kartumu vokiečiai nurodo, kad į tokius tvirtinimus nesą ver ta visai atsakyti.

Nors, kaip nurodyta, oficialioji politika yra labai draugiška, tačiau tiek Lenkijos tiek Vokietijos visuomenės dalis toli gražu nepritaria tam draugingumui, nes supranta, kad jame yra daug priešingumų. Šito nusistatymo nepakeičia nei spaudos santarvė, nei prekybos, nei kitos sutartys. Tsb.

Amerikos Katalikų Siekimai Socialinės Santvarkos Srityje

1. Finansinės ir pramonės pajėgos negali būti atskirtos nuo socialinės atsakomybės; jos turi skaityti su pramonės ir prekybos kaip visumos pasisekimu ir bendra gerove.

2. Pramonė turi rūpintis, kad darbas nesustotų ir tuo būdu būtų pašalintas netikras rytojus ir kitokis vargas, kurs kyla dėl dažnų darbo ir gyvenamosios vietos keitimų.

3. Įvedant pramonės mašinas, pavaduojančias darbo rankas, turi būti patikrintas darbininkų saugumas.

4. Darbininkai aprūpinti darbų, ir atlyginimas už jį turi būti nemažesnis, negu reikalinga šeimai išlaikyti.

5. Krikščioniškoji socialinė tvarka Amerikoje sieks, kad darbininkai dalyvautų įmoniu pelne ir valdyme.

6. Įstatymai turi palengvinti kuoplačiausiomis darbininkų masėms išgyti privatinę nuosavybę.

7. Įstatymais turi būti nustatytas darbo valandų skaičius, kad darbininkai turėtų tinkamą poilsį. Tai ypatingai liečia moterų ir jaunuolių darbą. Vaikų darbas įmonėse turi būti uždraustas.

8. Vyriausybė bendrosios gerovės sumetimais turi kontroliuoti turinčias monopolio teises įstaigas.

9. Kolektyvinės sutartys darbo sąlygų turi būti pagrindinė darbininko teisė.

10. Minimalinis atlyginimas už darbą tiems darbininkams, kurie neturi kolektyvinių sutarčių protekcijos, turi būti normuojamas įstatymais.

11. Reikalinga atvirai pripažinti pelno teisę ir kapitalo, investuoto į įmonę; 6, 277).

valstybės kontrolė visuomenės gerovės vardan negali naikinti įmonių.

12. Reikia didinti bendrąjį krašto turtingumą.

13. Finansinė politika turi vengti staigius kainų svyravimų kasdieninio vartojimo daiktams.

14. Žmogus, kurs atidavė savo produktyvaus amžiaus dalį krašto turtingumui kelti, turi būti aprūpintas ligoje ir senatvėje.

15. Turi būti išlaikyta pusiausvyra tarp pramonės ir žemės ūkio darbininkų; toji pat pusiausvyra palaikytina atlyginime už darbą.

16. Ragintina yra žemės ūkio sistema paremta mažais šeimyniniais ūkiais.

17. Ne asmuo, bet šeima turi būti laikoma socialiniu vienetu ir į šeimos reikalus turi būti atsižvelgiama pramonėje ir žemės ūkyje.

18. Yra įgimtų, Dievo duotų teisių, liečiančių asmenis ir šeimas, kurių jokia valstybė negali ignoruoti.

19. Krikščioniška visuomeninė santvarka, kurios pagrindu yra automatiškos pramonės šakos ir profesijos, tvarkomos pagal Pijaus XI encikliką, prives prie socialinio teisingumo ir taikos pramonėje.

20. Krikščioniška socialinė santvarka gali būti pilnai išlaikyta, priėmus Kristaus mokslą.

21. Krikščioniška socialinė santvarka apima rūpestį aprūpinti tinkamais butais visus žmones.

Tokie yra pagrindiniai punktai krikšč. soc. programos, kurią patiekė vysk. O'Hare iš Great Falls, Montanos valstybėje.

("Rūch katolicki, 1938, pitalo, investuoto į įmonę; 6, 277).

Metinis Seimas

Pilnųjų Blaivininkų metinis Seimas įvyks spalio 16 dieną, Nekalto Prasidėjimo Panelės Šv. Parapijoje, Cambridge, Mass. Visos gyvuojančios blaivininkų kuopos malonės išrinkti atstovų kuodaugiasia, kad seimas būtų skaitlingas. Prie to, visų kuopų valdybos malonėsite prisijusti savo kuopų narių skaitlinę ir jų metinę mokestį po 25 centus nuo nario, nes seime reikės išduoti apyskaitą. Čekius arba money order malonėsite išrašyti vardu: — Anna Sidabras ir siųsti V. J. Blavackas, 7 Mott St., Worcester, Mass.

Kun. P. Juškaitis, Pirm. V. J. Blavackas, Rašt.

LDS. Naujos Anglijos Apskričio Suvažiavimas

LDS. Naujos Anglijos Apskričio Suvažiavimas įvyks Sekmadienį, Spalio 23 d., 1938 m., 1-ma val. po pietų, Lietuvių Ūkesų Gedimino Kliubo salė, 324 River St., Haverhill, Mass.

Kviečiamos visos LDS Naujos Anglijos kuopos prisijusti savo atstovus. Šiame suvažiavime bus aptarta svarbių mūsų organizacijos gerovei veikimo planai.

Apskričio Valdyba: — Kun. S. Kneišis, Dvasios Vadas; Jonas Kumpa, Pirmininkas; Antanas Zavetskas, Vice-Pirmininkas; Kazimieras Nadzeika, Išdėminkas; Tamas Versiackas, Raštininkas.

BLAIVININKŲ SUSIŪVENIMO CENTRO
VALDYBA

Kun. P. Juškaitis — Pirmininkas; P. Mankus — I Vice-Pirmininkas; M. Piktalytė — II Vice-Pirmininkas; V. J. Blavackas — Raštininkas, 7 Mott St., Worcester, Mass.; O. Sidabrienė — Išdalininkė, 6 Commonwealth Ave., Worcester, Mass.; A. Zaveckas ir P. Mažiuknaitė — Išd. Globėjai; J. Buja — Redaktorius, Marianapolis College, Thompson, Conn.

NAUDINGAS VEIKIMAS

Šiandien jauni ir seni yra vliojami prie alkoholizmo. Važiuojant vieškeliais visoki didžiausi skelbimai ragina gerti tokį ir tokį alkoholį, nes jis kartesis arba parašiai. Per radio irgi girdėti raginimai. Judo muose paveiklusio atvaizduojami girtuoklio elgesiai kaip maždaug garbingi ir sektini. Gėrimai teka visur.

Bet prieš alkoholį dirba nemaža asmenų. Yra nemaželis lietuvių blaivininkų kuopų, bet kiekvienas veikia. Blaivininkų šioje šalyje yra daug — jaunuolių bei senių. Didelis centras blaivybės yra Evans-tone, Illinois. Kitose valstybėse randasi savos rūšies centrai.

Šiandien kai kurių sakoma, visi geria. Ne, ne, ne visi geria. Nėra išaiškinimo, kad visi geria, tai ir aš turiu gerti. Kas taip elgiasi, kad visi taip daro, tai yra ženklas nepilnos valios, asmens. Šiandien net kai kurie jaunuoliai ir jaunuolės geria delto, kad nenori būti atsilikusiais, nes

dividės imtasi amžius, kaip ie sako. Niekas nemėgsta būti atsilikusiais. Bet kada ir tai tiesa. Kurie kitas malkina akis arba neį privesti prie alkoholio jus ragina visokias priemėmis — o klausantis nenrėdamas prieštarauti ilgia pasiduoda ir pradeda gerti. O ragintojas pradeda juoktis ir sako sau, štai, žmogus mažos valios.

Blaivus žmogus šiandien visur reikalaujamas, išskyrus kariuomenę. Paimi laikraštį, staitai, kad reikalingas asmuo, blaivus tokiame ir tokiame darbu. Blaivaus jaunikačio ieško jaunuolė — blaivios jaunuolės ieško jaunuolis. Blaivus asmuo yra brangus ir reikalingas, gerbiamas ir stiprios valios. Žmonijai reikia ne didelių asmenų, bet stiprųjų — pasiryžusių.

Kodėl pas mus šioje šalyje tiek daug žmonių vartoja alkoholį ir randasi kalėjimuose už girtavimą? Yra kitų kraštų, kur žmonės vartoja alkoholį, bet nematyti girtų arba retai.

Ar alkoholis kurį nors geriantį padarė laimingą?

Kas gi nėra matęs girtuoklio vyro? Ar tai buvo koks malonus arba jautus reginys? Ar tuojau nepamisinome ar tasai nelaimingas neturi šeimos? Ką žino, kaip jausis jojo žmona?

NAUJOS KNYGOS

DAUAINIKU, scenos veiklas — 25c.
Tėdija penkiuose veiklose. Parašė kun. Dr. Jonas Niekas; MIC. Kaina 25c.
PRASYSTĖ, scenos veiklas. Iš 4-ty kalbos vertė kun. Dr. J. Niekas; MIC. Kaina 25c.
SEPTYN KRISTAUS ZODZIAI NUO RYZIAUS, parašė kun. Pr. J. Niekas. Knygute gražiai iliustruota Kristaus Kandelio paveikais. Kaina 25c.
Knygų gaunamos: —
Darbininkas
366 West Broadway,
So. Boston, Mass.

na arba vaikeliai? Ar jis teisingai galėjo sakyti, kad niekas nenuskriaustas jojo praleistais pinigais? Gal krautuvės savininkas jau nekantriai laukia nors keletos dolerių — dalinai užmokėti už priimtą maistą? Gal namų savininkas laukia nuomos duoklės? Ar vaikai gauna drabužių, reikalingo maisto? Ar jiems duodamas geras pavyzdys — ir, ar jie matys aukštesnės mokyklos vidų? Ar tėvas yra jiems tikru tėvu — netik antradienį arba ketvirtadienį, bet šeštadienį ir sekmadienį?

Tėvas skundžiasi, kad sunkūs laikai — neturi iš ko užsimokėti už maistą, už nuomą, miestui duokles. Bet jis žino ir moka kaip susikrapštyti centus ir dolerius dėl gėrimų. Tai gudrumas! Jis džiaugiasi savo išmanumu.

Žmona, vargšė, nežino nė ką daryti su savo vyru. Ji, rodos, ir su juo gražiai apsieina ir piktai ir visaip. O

Alkoholis Sumažina Darbingumą

Šiais laikais jau yra mokslininkų pilnai įrodyta alkoholio kenksmingumą žmogaus sveikatai, kaip jis sutrumpina žmogaus gyvenimą, kaip jis atsiliepia vaikams (juk žiauru ir pagaltoti — girtuokliavimo liga yra paveldima), kaip veikia į žmogaus protą, atmintį, darbo nuotaiką.

Čia jums, broliai lietuvių darbininkai, noriu iškelti gana svarbų klausimą — tai alkoholio neigiamą įtaką į žmogaus darbingumą.

Jūs gerai žinote, kad žmonės alkoholį geria nesąmoningai save pateisindami, kad tai esą tik "dėl šalčio", "dėl šilumos", "kad darbas geriau pasisektų", "dėl drąsos", "dėl draugiškumo" ir tt. Visi tie pasiteisinimai tėra tik savęs, kaip mažo vaiko, raminaimas, liūliavimas. Tikrą būdą alkoholio pasekmės yra atvirkščios, neigiamos. Jis neduoda mums nei šalčio nei šilumos, tik mūsų jausmai užnuodyti nejaucia didžiulio šalčio. Todėl labai dažnai randa tik girtus mirusius nuo šalčio, arba puolusius nuo saulės kaitros. Jie visai nejaute pavojaus, todėl nuo jo ir nepapsisaugojo.

O kaip su drąsa ir darbingumu?

Gal iš tiesų girtam geriau pasiseka atlikti savo uždavinį? Ne! Jei moksleivis išgeria, kad geriau pavyktų egzaminas ir girtas ji rašo ir atsako, tai tikrai jis padaro 20% daugiau klaidų nei būtu blaivus padaręs. Nors jis jaučiasi drąsus ir nieko nebodamas kalba, rašo, bet šitas darbas būna nelogiškas ir suklaidomis, mat jis drąsiai viską pasako, nepagalvodamas, kad jo nuomonė gali būti klaidinga. Girtas neturi jokio kritiškumo ir protinės pusiausvyros.

Mes patys gerai atsimename iš savo gyvenimo, kokia yra savižauta po "gražių vaišių", po vestuvių, po krikštynų. Juk dir-

jis kaip eina savo keliais, taip ir eina. Jam nerūpi šeimos reikalai — gspadoriaus arba šeimnininko pareigos. Žmona verčia, vaikai verkia, o tėvas nepermaldaujamas. Vaikai nedrįsta nė pamąstyti apie aukštesnius mokslus — tai tušcios svajonės. Jie verkdami prašo tėvo mesti gerti nors kiek — pasigailėti jų ir jų mamos. Jis jiems jau per daugel kartų yra pažadėjęs daugiau negeris — bet taip ir pasiliko žodžiais.

Jis nėra taip ištikrų, kieta širdis, bet jis yra silpnavalio asmuo. Jis gailėsi — jis pats kartais susigraudina, bet kas daryti. Jis pasiryžta, ir pasiketina, bet negali apenkti "taverkalingo maisto". Yra tokių žmonių, kurie žino kad toks ir toks maistas jiems nesveikas, bet ji taip mėgsta, kad negali be jo apsieiti.

Jeigu tėvas ko stipriau siai pasiryžtu daugiau arba bent jau netaip gerti, ir imtųsi maldos pagelbon — ir kreiptų savo mintis prie ko kito, arba pradėtų draugauti su blaiviu žmogumi, rodos, jis turėtų jau tada mažiau vartotų svaiginančių gėrimų.

Jis nesigailės metęs gėręs alkoholinius gėrimus. Sunki kova jo laukia, bet tikrai pasiryžėliai kovoja ir tik pasiryžėliai laimi.

Jonas Buja.

JAUNIMO DARŽELIS

Ziunė Augaitytė

TEVIŠKĖ

Kažko man taip ilgų tėviškės laukuose, Kažko man, o, Dieve, darosi graudu... Dienos ten nubėga, vieškeliais nuklysta Tarp ramunės žiedo, tarp žalių rugių...

Dienos — kaip vosilkos, žydinčios ir melsvos, Dienos — kaip svajonės mirštančių žiedų — Tėviškė parduota, reiks palikt gimtinę, Liūdinti smūkelį vienišų laukų...

Ir už vargo buitį, juodos duonos kąsnį Mes gyvent nuklysim vieškeliu plačiu... Ten gal klykams varnos, gal skambės ten juokas, — Mes klajosim liūdni, vieni — be namų...

Bet sukursim laimę, laimę darbo rankų Ir atgausim žemę, prarastą tėvų — Vėl šypsos mums dienos, margos kaip plaštakės Tarp ramunės žiedo, tarp rugių žalių...

Liudvikas Pabėgėlis

(Iš Vokiečių kalbos liuosai vertė V. S.)

(Tęsinys)

TREČIAS SKYRIUS
MOTINOS RŪPESTIS

Ant rytojaus, apie trečią valandą, vos tik pradėjus aušti, gėraišdis nuomotojas Lauras paėmęs pintinę su viščiukais, užkabinę ant lazdos užsidėjo ant peties ir išėjo Valdenberg'an. Bet jis labai greit sugrižo. Kuomet Elerze'o bažnyčios bokšte laikrodis išmušė septynias, Lauras įėjo į savo pirkia nešinas tuštų krepšį ir pilną pinigine.

Žmona stovėjo prie muštukės. Jis atsisėdo ant artimiausios kėdės ir šluostėsi nuo veido prakaitą. "Aš sumušiau sviesto", tarė žmona, "imk duonos, pasukų stiklinę ir pasistiprink. Taipgi papasakok man ką girdėjai Valdenberg'e".

"Užeigos šeimnininkė", tarė Lauras, "papasakojo visą nuotikį labai plačiai; aš trumpiau pakartosiu. Vakar rytą užvažiavo į Valdenberg'ą labai daug žmonių, kurie bėgo nuo prisiartinančios prancūzų kariuomenės. Apie pietus tiek daug privažiavo pabėgėlių, kad vos sutilpo vežimai visame miestely. Tie pavargę žmonės norėjo popūti, iki paės arkliai, ir tuojau važiuoti toliau. Liudviko motina graži moteriškė, mandagios ir dailios išvaizdos, buvo kartu. Kaip buvo parengta valgyti, ji šaukė savo berniuką, kuriam pavelyjo sodne pažaisiti, bet jo niekur nesimatė. Tuomet ji visur jo ieškojo: sodne, gatvėje, artimoje pievoje ir niekur nerado. Tuotarpu netikėtai atėjo keli austrų žandarai ir pranešė, kad tuojau ateis prancūzų gusarai. Nela-bai toli pasigirdo smarkus šaudymasis. Čia pasidarė didelis išgastis ir sumišimas. Visi metė valgyti ir kuogreičiausia prisakė kinkyti arklius. Kaikurie ponai patys žaboję ir vedė arklius iš gurbų. Išgastis ir nusiminimas Liudviko motinos buvo neapsakomas. Ji buvo išbalusi kaip drobė, visur bėgiojo gniaužydama rankas ir palaidais plaukais. Kruvinomis ašaromis apsi-pylusi prašė, ką tik susitiko pirkiose ar gatvėje, kurie ir prancūziškai nesuprato, kad padėtų suieškoti vaiko.

Tuotarpu šaudymas didinosi ir didinosi, kulkos pradėjo kristi visai arti. Moteriškės draugkeleiviai norėjo perkalbėti, kad važiuotų, nes galinti pakliūti į nelaisvę. Tačiau ji sakė: "Geriau numirsiu, negu vaiką pavojuje paliksiu". Vienas pabėgėlis, apysenis žmogus, jai pranešė, kad jos berniukas su jo draugais, kaip tik čia pasidarė sumišimas, nuvažiavo tuo vežimu, kuris stovėjo artimiausioje kieme. Moteriškė tuojau nubėgo paklausti, ar tai tiesa. Žmonės pasakė, kad tikrai nuvažiavo. Aš nežinau ar žmonės jos nesuprato, ar tas vyras, kuris tos moteriškės nelaimė buvo susirūpinęs, liepė jiems taip sakyti, nes jai atlikus grėsė pavojus netik nelaisvės, bet ir mirties. Nelaiminga motina, mirtinai išbalusi ir beveik apalpusi, buvo įkelta į vežimą. Kaip tik jie išvažiavo, tuojau atėjo prancūzų gusarai ir suvalgė pietus, kuriuos pabėgėliai dėlei išgąsčio paliko".

"Tai negera naujiena", tarė žmona, "bet pasakyk kas yra ta moteriškė? Kaip ji vadinasi?"

Lauras atsakė: "Ją vadino Madamė Dival. Ji atrodė pirmiau buvusi turtinga, bet dabar visai pavargusi. Jos rūbai visai paprasti, tik labai švarūs. Neturėjo nei žiedų, nei kitokių papuošalų. Vežimu važiavo paprastu, dėžė vežės visai mažą. Pietus, kuriuos buvo parengusi del savęs, Liudviko ir vežėjo, buvo visai menki. Užeigos šeimnininkė, kuri susikalba prancūziškai ir man tai visa papasakojo, sakė, kad toji moteriškė esanti išmintinga ir labai mandagi".

"Tai nelaiminga motina!" Dejav apsišarvojusi Lauro žmona. "Koks didelis bus jai išgastis, kuomet ras tą vežimą, o numylėto Liudvikėlio jame neras. Kariuomenė visur užplūdo, ji negalės grįžti jo ieškoti; ji nežino, kaip tarp svetimų žmonių gyvena. Ji dabar nebesitiki jį greit, o gal ir amžinai, pamatyti. Ištikro gali širdis plyšti iš gailėsio". "Ir aš tai užjaučiu visa širdimi", tarė Lauras. "O kurgi yra jos sūnus Liudvikas? Ar dar neatsikėlė?" "Taip", tarė žmona, "berniukas ra-

miai ir saldžiai miega. Vargšas mažutėlis, ar bėpamats savo motiną kada nors?" Lauras susijaudinęs tarė: "Kągi mes dabar, darysime su šituo berniuku?" "Savaimi aišku", atsakė žmona, "Dievas jį mums pavedė, tai laikysime iki motina atsišauks ir vėl pasiims.

"Aš manau Dievas taip sutaisė, kad tu netoli to ažuolo ėjai, kuomet jis meldėsi. "Aš irgi taip manau!" Atsakė Lauras. "Bet jeigu karas keletą metų tęsis ir jeigu motina toje kelionėje numirs ir visai nebegrįš, ką tuomet darysiva?" "Tuomet auginsimė kartu su savo vaikais", atsakė žmona. "Kartu su savo vaikučiais išmaitinsime ir jį, nei nepajusime. O mūsų duosnumą Dievas palaimins skalsindamas maistą. Juk tebegyvena Tas, Kuris tyruose penkiuos duonos kepalėliais pavalgydino penkiuos tūkstančius žmonių". "Teisybė", atsakė Lauras, "bet man rodos, kad atsirastų geri žmonės už mus turtingesni ir pasigailėję vaiko paimtų auginti, būtų darysiva?" "Jeigu tokie žmonės atsirastų ir patys jį paimtų", tarė žmona, "tai būtų geriau. Bet mums prašyti, tai neverta. Turtingesni žmonės nevisuomet duosnesni. Turtingesni geriau galėtų aprūpinti šį vaiką, bet ne iš širdies tai darytų. Aš jaučiu motinišką meilę prie šio vaikelio, ir tu, mielas Laurai — aš žinau tikrai — nekaitaip manai, ir tu jį myli, kaip savo vaiką".

"Ištikro taip", tarė Lauras, ir pradėjo mąstyti ar galės jie vaiką išmaitinti ir apdengti nuomodami nedidelį žemės sklypą. Pagaliau priėjo prie išvados, kad negalės išsiversti. Bet žmona tarė: "Norint gera daryti, nereikia taip tiksliai viskas apskaitliuoti, reikia geru juo Dievu pasitikėti. Aš dažnai pamanau, jei mūsų mažasis karaliukas prapultų ir tarp svetimų žmonių, kur nors Prancūzijoje, be pagalbos ir apleistas klaidžiotų, tai mes labai trokštume, kad atsirastų gailėtingi žmonės, kurie pasigailėję ir jam vietelę prie savo vaikučių suteiktų. Taigi, ko mes norime, kad mums kiti darytų, tą ir mes kitiems darykime".

Jai taip kalbant pasirodė akyse ašaros. Lauras labai susijaudinęs tarė: "Aš iš visos širdies trokščiau vaiką pasilikti ir auginti; bet kad mes patys esame neturtingi, tai kažin ar įstengsime jį išmaitinti".

"Tai", tarė žmona, "mes, žmonės, dažnai daugiau galime negu manome! Tu žadi man artimiausioje jommarke naujus rūbus pirkti. Geriau tegul būna tie pinigai vargšui Liudvikui!" "Tu esi gailėtinga ir išmintinga moteriškė!" sušuko Lauras, ir jo (išraiška) išvaizda mainėsi, ir paprastai ramus veidas užkaito. "Taip, gerai", sakė jis, mes taip ir padarysime; ir man šitų rūbų, nors ir apnešioti, metams dar užteks bažnyčion uieiti. Tai ir yra jau del berniuko šiek tiek saulyta. Dabar mes jį pas save laikysime, o toliau Dievas pasirūpins!" Tuotarpu įeina į grįčią ir Liudvikas visai apsirėdęs, abu mandagiai pasveikino ir prašė Lauro tuojau balnoti arklį ir joti pas motiną.

"Brangus Liudvikėli!" tarė Lauras, "tavo motina jau vakar apie pietus iš Valdenberg'o išvažiavo ir dabar ji jau toli nuo mūsų yra. Ji tavimi buvo labai susirūpinusi, bet negalėjo ten pasilikti. Gusarai juos iš ten išvyjo. Dabar mus nuo jos skiria didelė kariuomenė taip, kad jokios galimybės nėra pas ją nuvykti".

Liudvikas tai užgirdęs pradėjo graudžiai verksti; jis dejav iš nuliūdimo ir vidutinio skausmo. Šeimnininkė atsisėdo ant suolo, pasistatė Liudviką prie kelių, šluostė baltą nosinę, kurią jis turėjo, raudonus veidelius suvilgytus griaudžiomis ašaromis ir meiliai kalbėjo: "Neverk, brangus Liudvikėli, neverk! Truputį pakęsk; vėl pamatysi savo motiną, tai bus tuomet džiaugsmo. Tuotarpu aš būsiu tavo motina, o mano vyras bus tau tėvu. Visi mano vaikai tave mylės, kaip savo broliuką. Visa, ką mes turime, su tavim dalinsimės". Bet Liudvikas nesidavė nuraminti ir nenustojo verkęs. Tuomet ji surado kitą nuraminimo būdą. Ji išsivedė Liudviką ant kiemo ir paprašė Lauro išleisti kumeliuką iš gurso. Liudvikas dar nematęs kumeliuko nežinojo, kad tas arklukas dar visai jaunas. Delto jis nuste-bęs sušuko: "Ei, mažas arkllys! mažas arkllys!" Jis žiūrėjo į mažą gyvuliuką, kuris vos tris mėnesius turėjo, su dideliu pasitenkinimu ir sakė, kad arkliai, kuriuos mieste matė, labai dideli; šis mažas arkllys, bet daug dailnesnis. Lauras jį užsodiho ant kumeliuko ir vedžiojo po kiemą. Liudvikui buvo nepaprastas džiaugsmas, nes pirmą kartą ant arkljo jojo ir ant tokio mažo, malonaus, kuris, rodos, del jo tik ir sutvertas. Visos nelaimės užsimiršo. "Nors veideliai tebebuvo suvilgyti ašaromis, tačiau šipsodamas šaukė: "Ant šito arkljo aš noriu rytoj arba poryt pas motiną joti".

"Matai", tarė žmona vyrui, "vaiko nuliūdimas vienu metu džiaugsmu virto. Jeigu vaikas turi kokį peiktiną palinkimą, nereikia tiesiog delto bausti, bet reikia stengtis taikiai būdu vaiką prie gero palinkti. Taip pat reikia daryti ir su užaugusiais, tai aš pati esu patyrus. Jeigu ateina man liūdno mintys, užgiedu linksnų dainelę arba šnekučiuoju su vaikučiais, arba jiems ką nors pasakoju, arba pažiūriu į sodną, kaip ten viskas gražiai auga, bręsta, arba kaip gražiai lauke javai dygsta ir maloniai žydi. Bet jei sunkesni šios žemės rūpesčiai ir skausmai prispaudžia tuomet tokiomis priemonėmis negalima nusiraminti. Bet tuomet aš pakeliu savo mintis į dangų ir pamąstau apie geriausiąjį Dievą, Kuris mumis visais rūpinasi, o po trumpų šios žemės vargų amžinas linksmybes suteiks. Tada man tuojau pasidaro gera, linksma ir smagu.

(Tęsinys tilps kito antradienio numeryj)

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

LDS Kuopų Atstovų Dėmesii!

LDS Naujosios Anglijos Apskričio kuopų atstovams šiuomi pranešame, kad Apskričio suvažiavimas, kuris turi įvykti spalio 23 d. Haverhill, Mass., įvyks ne 80 River St., kaip pirmiau buvo skelbta, bet ūkesų Gedimino kiubo salėje, 324 River St., Haverhill, Mass.

Perkelta iš priežasties, kad potvynis užliejo salę, todėl perkelta į vietą, kuri potvynio liko nepaliesta.

J. Kumpa, LDS N. A. Apskr. Pirm.

Lawrence Lietuviai Minėjo Spalių 9-ą

Sekmadienį, spalio 9, š. m., 7 val. vakare, Šv. Pranciškaus svetainėje, Lawrence, Mass. įvyko Spalių 9-sios (Vilniaus Užgrobio) minėjimas. Programos vedėju buvo p. Venčius, kuris savo įžanginiame žodyje perstatė vakaro tikslą, kad šį parengimą surengė vietinis Federacijos skyrius ir perstatė kalbėti kleboną kun. Pr. Jūrą. Kun. Juras savo kalboje nušvietė keletą minčių apie Vilnių ir Lietuvą. Sekė parapijos choro dainų programa vadovaujama muziko p. P. Sako. Dainos buvo gražiai atliktos. Jos priminė ne vienam Lietuvoje paliktus jaunystės takus ir ilgesys budino sielą. Antaras kalbėjo adv. B. Sykes iš Norwood, Mass. Jis ypatingai pajudino šių dienų Europos politiką ir palygino su Vilniaus likimu. Advokatas Sykes gražiai kalbėjo ir žmonės ypatingai buvo suinteresuoti. Trečiasis ir paskutinis kalbėtojas Jonas Kumpa iš So. Bostono palietė Klaipėdą ir Vokietiją, Vilnią ir Lenkiją. Visos kalbos buvo patriotingos ir kėlė klausytojų širdyse rižtumo kovoti dėl Lietuvos laisvės labo.

MANCHESTER, N. H.

NEGAILESTINGA AUDRA IR VANDUO

Rugsėjo 21 dieną, audra pradėjo siausti nuo 4:30 val. po pietų ir siautė ištisas penkias valandas. Daug nuvartė kaminų, sugadino namų, nuplėšė stogų, gražių šimtamečių klevų ir kitokių medžių, žaliuojančių šilgatviuose, kurie puošė gatves, griūdami iš šaknų išvertė cementinius šilgatvius ir apgadino namus; užblokavo gatves, taip, kad nei praeit, nei pravažiout.

Edw. V. Warabow

(WRUBLIAUSKAS)

LIETUVIS GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS

1156 Washington St.,

NORWOOD, MASS.

Tel. Norwood 1503

Brookton Office:

24 Field St.

Tel. Brookton 2005

HERBLAX

Šie vaistai yra padaryti iš žolių. Gydytojai pataria juos naudoti kaip vaikams, taip ir suaugusiems nuo vidurių užkietėjimo.

Wellington & Co. Inc.

Laboratory at Norwood, Mass.

nebuvo galima. Rytui išaušus pasirodė baisus reginys. Didesnė pusė medžių gulėjo nuverstų ant žemės. Net ir drūciausi ažuolai turėjo audrai nusilenkti. Apskaičiuojama, kad vien Manchesterėje išversta 30,000 medžių; jų vertė siekia \$1,000,000.

New Hampshire valstybėje nuo audros žuvo 16 žmonių, o nuostolių padaryta \$26,000,000. Lietuviai, gyvenantieji Manchesterėje ir apylinkėse veik visi nukentėjo. Žinoma, vieni mažiau, kiti skaudžiau.

Dvigubai nukentėjo P. Tvarionas, nes buvo užkluptas savo vasarnamyje, kuris randasi labai žemoj vietoj palei upę. Vandeniui ūmai pakilus jis brisdamas per vandenį ir norėdamas kartu ką nors išsinešti, taip buvo vandens srovės pagautas, kad vos gyvas ligi pažasčių sušlapęs beisigėlbėjo. Rytąjaus dieną vasarnamio tik stogas iš po vandens bekyšiojo. Sugrįžę į miestą rado savo gyvenamus namus gero kaimo audros apdraskytus.

Skaudi nelaimė palietė LDS narius.

Prieš kaiturį laiką gyvenančio ant ūkės K. Caikausko, Page Road, sudegė gyvenamas namas, dabar audra audraskė likusius trobesius ir sodą.

Ukininkas Juozas Vižynis, gyvenantis Page Road, Londonderry, N. H. gal daugiausiai nukentėjo nuo audros iš visų lietuvių. Jam audra gerokai apdraskė triobesius, išvartė daug vaisinių medžių, užmušė daug naminių paukščių, o didžiausi jo nelaimė, tai netekimas savo gražaus, didoko pušyno, kuris stiebėsi į padebesius. Kaip ir pats su liudėsiu išsitarė: — "Jeigu buč netekęs namo, tai galėčiau pastatyti kitą, bet pušyno nebeįprikelsiu". Pušynas buvo gražus, akį traukiantis. Dabar guli kaip pėdai sukloti. J. Vižynis buvo senas vietos veikėjas ir nuoširdus rėmėjas visų katalikiškų organizacijų ir įstaigų. Taipgi buvo labai mylintis Lietuvą. Po audros jam paliko tik vienas džiaugsmas, tai nepalietos sodo parkraštyje bitelės.

Jonas Zubaitis patalkininkaukdamas dirbti ant ūkės p. J. Vižynui patiko nelaimė. Nuslida nuo vežimo šieno nusilaužė koją. Nors jau praėjo apie 10 savaitių, bet dar mažai tegali vaikščioti.

LDS kuopa savo nariams ir visiems lietuviams nelaimių patikties reiškia gilią užuojautą! P-nui J. Zubaičiui linkime greito išsveikimo. J. V.

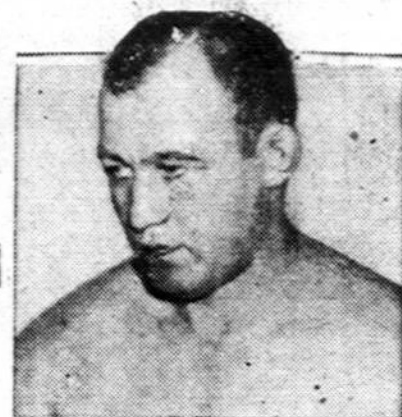
PRANEŠIMAS

Amerikos Lietuviu R. K. Moterų Sąjungos Naujosios Anglijos Apskričio Kuopoms

Gavusi pranešimą nuo mūsų apskričio pirmininkės ponios T. Mažeikienės šiuomi skelbiu mūsų apsk. suvažiavimą, kuris įvyks lapkričio - Nov. 6-ą, 1938, Šv. Pranciškaus parapijos bažnytinėje svetainėje, 94 Bradford St., Lawrence, Mass., 1-ma val. po pietų. Kadangi šis suvažiavimas yra metinis ir randasi daug svarbių reikalų, taigi ir kviečiamos visos kuopos išrinkti ir atsiųsti savo atstovus į šį suvažiavimą. Taipgi noriu pranešti, kad mūsų gerb. artistė Marijona Čižauskienė iš Worcester, Mass. duos paskaitą šiame suvažiavime.

L. V. Venčienė, Apskr. Raštininkė.

Remkite tuos profesionalus ir biznierių, kurie savo skelbimais remia "Darbininką".

JACK SHARKEY

"DARBININKO" METINIS

BALIUS

Elks Ballroom

8 Magazine Street,

Cambridge, Mass.

Šeštadienį, Spalių - Oct. 29, 1938

Baliuje dalyvaus JACK SHARKEY ir buv. Gubernatorius JAMES M. CURLEY

JACK SHARKEY, buvęs pasaul. bokso čempionas pasakys 10 minučių kalbą, o JAMES M. CURLEY 15 m.

Baliuje Bus Duodama Dovana

Elektrikinė Siuvamoji Mašina VERTĖS \$100.00

Gros AL STEVENS' ORKESTRA

Dalyvaus Stepono Dariaus Posto BENAS

ŠOKIAI 7:30 IKI 12 VAL.

Bus skanių valgių ir gėrimų.

Ižanga 45c.

Visus Nuoširdžiai Kviečia RENGĖJAI

P. S. JACK SHARKEY dalyvaus "Darbininko" metiniame Baliuje Broniaus Petrusevičiaus, International Cafe savininko pastangomis.

Didž. Britanijos Imperijos, Ir Jos Dominijų Paroda Glasgow'e, Škotijoje

Gegužės mėn. 7 d. š. m., di-

ponatai, kasdien yra skaitlingai džiulų Bellahouston Parke, Glasgow'e paties Britanijos karaliaus Jurgio VI, iš Londono specijaliai tam tikslui Glasgow'an atvykusio, tapo atidaryta milžiniška visos Didž. Britanijos Imperijos ir jos Dominijų (kolonijų) Paroda. Aš ne kiek neabejoju apie tai, kad gerb. "Darbininko" skaitytojai, dar nieko iki kvičius modernius pagerimus ir begalo aukštą Škotijos pasiektą kultūroje laipsnį; ant rasis reprezentuoja Škotijos mokslą, apšvietimą, kultūrą, sveikatą, tautos vystymąsi ir j-čią iš anksto gerb. "Darbininko" skaitytojams pabrėžiui, kad š-tytin kultūroje, jos istoriją ir čia aš pasiemiau per didelį darbą, kurį man, paprastam žmogui esant, bus gan sunku kaip reikiant atlikti, kur tik pastebėsite klaidas ar kokius nors trūkumus, — nuoširdžiai visų prašau tai man atleisti! O tai dėl to, kad ši paroda taip begalo yra didelė, turininga, ir įvairiausiomis savo prašmatnybėmis įvairi, kad ir geriausia rašytojui, — vis tik dėl, ją visą išstais, kaip reikiant, sunku būtų aprašyti. O man, — tai veik suvisu nebegalima! Tatai pasitenkinsiu vos bendrais bruožais ją aprašydamas.

ŠKOTIJOS PAVILJONAS

Didž. Britanijos Imperijos ir jos Dominijų Paroda, užima apie 80 akrų žemės plotą. Tasai plotas, arba didžiulė Glasgow miesto Bellahouston Parko dalis, yra skersai bei išilgai išraižytas įvairiais plačiais ir siaurais keliais ir keliais (takais), tarpe kurių tai tankiau — tai rečiau įvairiomis pauzomis stovi susitatyti įvairių įvairiausių paviljonai, ir šimtai kitų įvairiausių didelių ir mažų parodos pastatų bei įvairių kioskų, kuriose įvairiausiai parodoje išstatyti eks-

ponatai, kasdien yra skaitlingai pardavinėjami.

Vos tik per Centralinę parodos angą vidun spėji įeiti — kaip štai vienas dešinėje, o antras kairėje pusėje, prie didžiojo Western Avenue kelio, styri tarsi milžinai Pavilion of Scotland (Škotijos Paviljonai). Vienas atvaizduoja Škotijos prekybos, pramonę, industriją, technika įvairius modernius pagerimus ir begalo aukštą Škotijos pasiektą kultūroje laipsnį; ant rasis reprezentuoja Škotijos mokslą, apšvietimą, kultūrą, sveikatą, tautos vystymąsi ir j-čią iš anksto gerb. "Darbininko" skaitytojams pabrėžiui, kad š-tytin kultūroje, jos istoriją ir čia aš pasiemiau per didelį darbą, kurį man, paprastam žmogui esant, bus gan sunku kaip reikiant atlikti, kur tik pastebėsite klaidas ar kokius nors trūkumus, — nuoširdžiai visų prašau tai man atleisti! O tai dėl to, kad ši paroda taip begalo yra didelė, turininga, ir įvairiausiomis savo prašmatnybėmis įvairi, kad ir geriausia rašytojui, — vis tik dėl, ją visą išstais, kaip reikiant, sunku būtų aprašyti. O man, — tai veik suvisu nebegalima! Tatai pasitenkinsiu vos bendrais bruožais ją aprašydamas.

Palace of Art (Dailės Rūmai) taipgi daro didingą vaidą. Čia visi parodon išstatyti ekspozitai, su labai maža išimtimi, susideda iš įvairiausių paveikslų (Paintings), braižinių (Sketch), ir įvairių biustų, padirbtų iš gipso, mozaikos (Marble), ir kitų įvairių medžiagų. Čia jau lankytojų dykai neleidžiama; bet reikia mokėti toks pat mokestis, kaip ir už parodon įėjimą, — 1 šilingas. Vaikams pusiau. Church of Scotland (Škotijos Bažnyčia), kai jom įeini, katalikui žmogui, automatiškai padaro kaž kokį suvisu saugą įspūdį! Čia, apart gražaus, harmoningo vargonų grojimo, nieko nebematai, nebegirdi ir nebejausti tokio kilnaus, kas tikinčio kataliko žmogaus sielą savin patrauktų, sukaupytų ir aukštyn prie Dievo pakeltų. Jos paviljonas (nes yra bažnyčia) ir paviljonas, tiesa, gana savo tikybiniais eksponatais apstus; tačiau jis daugiau yra panašus į kokį nors bazarą. Protestantų bažnyčios, kokia tik ji nebūtų, mis-

"Darbininko" Baliaus Rėmėjai Auga

Laikraštyje pranešus, kad "Darbininko" metinis balius įvyks Spalių-Oct. 29 d., Elks Ballroom, Cambridge, Mass., atsirado daug nuoširdžių rėmėjų, kurie paremia šį parengimą nevien darbu, bet ir finansais. Pereitą savaitę pribuvo šie rėmėjai:

Kun. J. V. Inčiura, Kingston, Pa.	\$200
Kun. Joseph Herdegen, E. Vandergrift, Pa.	\$100
K. Čirbulėnas, Montello, Mass.	\$100
J. Kumpa, So. Boston, Mass.	\$100
Kun. V. Masevičius, Detroit, Mich.	\$100
Kun. Em. Paukštis, Chester, Pa.	\$100
Kun. K. Strimaitis, Albany, N. Y.	\$100
Kun. Ig. F. Valančiūnas, Phila. Pa.	\$100

Nuoširdžiai dėkojame "Darbininko" prieteliams už nuoširdžią paramą. Rengimo Komisija.

jos, ar tikėjimo plėtimas galima be didelio apsirinkimo pasakyti, — tai klajoklio žmogaus vaizdas, ar kūdikiškas sausų smilčių virš savo galvos barstymas! Didelis ir idomus Press Club (Spaudos klubo) paviljonas. Čia jau visa, kas tik randasi, yra specijaliai pritaikinta vien tik įvairiems žurnalistams, laikraštininkams ir reporteriams. Dešinėje Water Falls Stair (Vandenspuolio Laiptų), pusėje, randasi du nedideli paviljonai, kurių vienas vaizduoja Glasgow miesto korporacijos požeminiais traukiniais, o antras, — Korporacijos autobusais mieste susisiekimą. Gražus ir jaukus yra "The Scottish Daily Express" (dienraščio paviljonas). Jame yra įtaisyta vargšų vaikams skyrius (Hotel), kuriame laikraštis savo lėšomis kasdieną duoda jiems valgyti, gerti kūdikiškų gėrimų ir įvairiomis žaidimo priemonėmis, nemokamai naudotis. Labai įvairi ir keista kioskų Alėja. Čia ilgiausiu ruožtu viena palei antrą susitautos įvairios kioskos, kuriose įvairiausios prekės su paroda susijusios, esti skaitlingai pardavinėjamos. Labai idomus ir Glas-

gow General Broadcasting Station (Glasgow Centralinės Radio Stoties), paviljonas. Čia visi game esantieji eksponatai, yra griežtai surišti su įvairių žinių ir paveikslų per radio perduodamų, priėmimu ir pasiuntimu. Labai didelė ir begalo prabangiai įtaisyta The Exhibition Concert Hall (Parodos koncertų ir Teatru Auditorija). Čia reikia mokėti 1 šilingas. Dar yra prabangesnis tos auditorijos restoranas, kuriame lankytojiams svečiams, dar daugiau, negu kituose parodos restoranuose, patiekiami pusryčiai, pietūs ar vakarienė, yra labai "garsi-dūs", ir dėlei to "gardumo" (supr. peraukštų už valgi kainų), daugelis lankytojų atsiskoko juos valgyti.

SVEIKATOS PAVILJONAS

Didžiausias iš visų paviljonų, yra taip vadinamas Health and General Welfare Pavilion (Sveikatos bei Visuotinio Gerbuvio bei Pažangos Paviljonas), išdalytas į daugelį įvairių skyrių, kuriuose kiekvienam vis skirtinga gyvenimo šaka yra reprezentuojama. Sveikata, bendras žmonių gyvenimas, apšvietimas,

kultūra, ir įvairios darbo rūšys: Anglių kasyklos, geležies liejyklos, pieno liejyklos, laivų statyba, navigacija, komunikacija ir t.t. Nuostabu dar ir tai, kad anglių kasyklų skyriuje, randasi vienas prie daigto minkstosios anglies gabalai, iškastas 31. kovo, 1929 m., Blairhall Colliery anglių kasykloje, Fife Apskirtyje, Škotijoje. Įdomiausia tai, kad tas anglies gabalas, sveria lygiai 11½ tono sunkumo! /Tai bene bus didžiausias ant žemės kur nors turimas anglies gabalas visame pasauly! Kaip jį galėjo iš kasyklos čielą, nesusudaužytą, laukan išimti, — suku suprasti! Daugelis šio paviljono skyrių, kur atvaizduojama stambioji pramonė, daugelis miniatūrų nestovi vietoje; bet kruta, juda, rieda, — dirba, tarsi tikroje tos rūšies dirbtuvėje. Visą tą judėjimo procesą, sudaro elektros energija.

Įdomiausias ir vaizdingiausias šio paviljono skyrius, yra The World and Heaven's (Pasaulis ir Dangiškoji Erdvė). Žmogus įėjęs šin skyriun, — galima drąsiai sakyti, staiga užmiršti, kad dar gyvenime pasauly. Staiga pasijunti tarsi kabas, dangiškoje erdvėje: Apačioje matai tingiai apie savo Ašį (Šiaurinį ir Pietinį Polius), besisukančią žemę, o viršuje, — melyname etery bei dausose, — visą Saulinės Sistemos Šeimą: Saulę, Merkūrą, Venusą, Žemę, Marsą, Milžiną Jupiterį (vadinamas milžinu dėl to, kad jis yra didžiausias iš visų Saulinės Sistemos Šeimos narių); šviesiu žiedu aplink save pasipuošusį Saturną, Uraną ir tolimiausią Saulinės Šeimos narį — Neptūną. Gi visoje neišmatuojamoje dangiškos erdvės plotybėje, melyname etery žiba, spiksi, mirksi, milijonai ir milijardai didelių ir mažų, šviesių ir tamsesnių žvaigždžių ir žvaigždžių. Apačioje palei žemę plaukioja šen bei ten įvairūs rūšies ir dydžio, balti debesiai.

GLASGOWO MIESTAS

Įvairus ir idomus ir labai įm-plikuotas, City of Glasgow (Glasgow'o Miesto), paviljonas, kuriame yra atvaizduojami veik visos Glasgow miesto gyvenimas, jo išdirbystė bei pramonė. Vienas gal iš įvairiausių turtinių įvairiausių savo išdirbystėmis, šalies bei gamtos turtais, yra pasižymėjęs Union of the Empire Pavilion (Imperijos Susivienijimo Paviljonas). Iš visų parodoje esančių pastatų, bene bus keisčiausias ir juokingiausias Atlantic Restaurant. (Atlantic Restoranas). Visas jo prysakis panašus ne į namą, bet į didžiulį po Atlantičią Vandenyną beplaukiojantį laivą jo prysaky, atvirose de-niuose, tarpe gėlių svečiai valgydami pietus, — lengvai gali matyti veik didesnę pusę parodos. Juokingiausia yra tai, kad tas milžinas laivas, stovi ne ant Atlantiko vandenio, — bet ant aukšto kalno! Visai netoli nuo jo, stovi ir pats, taip sakant, parodos centras arba širdis, — The Exhibition Tower (Parodos Bokštas). Jis turi netoli 500 pėdų aukščio! Jam pastatyti, suvartota keliolika tūkstančių plieninių balkių. Pačiam viršuje jis taip kaip ir garsusis Eifelio Bokštas Paryžiuje, turi kiek žemiau nuo viršūnės, įvairias iš lauko pusės galerijas, kuriose sėdėdami svečiai matys visą Glasgow miestą, ir visą plačiasias jo apylinkes. Bokšo vidury netoli viršūnės, yra įtaisyti ir tam tikras restoranai. Bokstan elevatoriumi įsikeli ir į visas puses pasižvalgyti, irgi kainuoja 1 šilingas.

Bus daugiau

Juozas Kasinskas

Inc.

Laidotuvių Direktorius

Patarnavimas Dieną ir Naktį

602 Washington Blvd.

BALTIMORE, Md.

Telephone Plaza 8595

Limosinai dėl viešo reikalo.

Užsienio Balsai Apie Klaipėdą

Dabar visos Europos valstybės rūpestingai seka ir tiria Vokietijos politikos siekimus ir jos kariškus paruošimus, nes Vokietija laikoma didžiausia neramios padėties kaltininke. Todėl užsienių spauda jautriai atsiliepia apie įvykius ir reiškinis, kurie turi ar gali turėti bet kokį ryšį su Vokietijos užsienio politikos užsimojimais. Po Austrijos nepriklausomybės panaikinimo ir jos į Vokietijos valstybę įjungimo, visų dėmesys nukrypo į Čekoslovakiją, į kurią vokiečiai nukreipė savo kumštį. Čekoslovakijai, Prancūzijai ir Anglijai padedamai, pavyko tą kumštį bent laikinai sulaukyti. Tačiau dabar Čekoslovakijos ir Vokietijos santykiais yra susirūpinę didžiųjų valstybių politikai ir diplomatai. Numatoma, kad dar Vokietija turės sunkių sąskaitų ir su Lenkija. Tiesa, Lenkija turi sudariusi su Vokietija dešimtmečiui draugingumo sutartį ir dabar neva geruoju sugyvena, bet tai laikina taika. Dešimtmečio sutartis baigiasi 1944 metais. Manoma, kad vokiečiai padarė tokią su lenkais sutartį, tikėdamiesi iki to laiko sutvarkyti kitus savo užsienių politikos užsimojimus.

Užsienio spauda labai jautriai atsiliepia ir į visus Klaipėdos krašto gyvenimo reiškinis, kurie gali turėti reikšmės Vokietijos ir Lietuvos santykiams. Kaip paminėjau, birželio mėnesį Klaipėdoje vokiečiams net tris kartus bandė suvaidinti demonstracijas.

Tam jie panaudojo vokiečių laivų Klaipėdą atplaukimą. Viena tokia demonstracija birželio mėn. 28 dieną buvo virtusi riaušėmis ir muštynėmis, per kurias vienas lietuvis jaunuolis buvo nušautas ir keletas asmenų sunkiai sužeisti. Šitie įvykiai garsiai nuaidėjo net pasaulinėje spaudoje. Kai kurių šalių laikraščiai ilgą laiką gvildeno ne tiek pačius įvykius, kiek bendrai Klaipėdos krašto būklę ir Lietuvos - Vokietijos santykius. Tačiau tenka pripažinti, kad Vokietijos spauda šį kartą buvo gana santūri ir kai kurie laikraščiai net smerkė išsišokėlius. Pažymėtina, ir tai, kad vokiečių policija grąžino į Lietuvą kai kuriuos tu riaušių kėlėjus, kurie buvo pabėgę į Vokietiją. Vadinas, vokiečiai juos pripažino paprastais chuliganais ir aušininkais, o ne kažko-

liais politiniais pabėgėliais. Čia patieksime švedų laikraštį "Estra Smoland" įdėtą straipsnio objektyvią nuomonę apie Klaipėdos įvykius bei vokiečių politiką. Kada išgirstamas pasaulinėje spaudoje Klaipėdos vardas, tai jis išgirstamas dažniausia pavadinimu "Memel", paprastai ryšium su vokiečių nusiskundimais, kad Lietuvos vyriausybė, girdi, savo laiku tą kraštą atplėšusi nuo Vokietijos, dabar jau eilę metų veda vokiečių persekiojimo politiką. Teisybė, kad ši sritis prieš karą priklausė Vokietijai, bet tos srities gyventojai visa didele dauguma, nežiūrint šimtametės vokiečių kolonizacijos politikos, yra lietuviškos kilmės ir skaito save lietuviams. Taip vadinamoji vokiškoji Klaipėda, apie kurios kančias mus taip apšiai informuoja Berlynas, yra grynas prasimanymas. Vietovardžiai ir pavardės aiškiausiai rodo, kieno tame krašte iš tiesų gyvena. Jei krašte ir pasitaiko vokiškumo požymių, tai tuos požymius atstovauja ar vokiškųjų įstaigų perdirbti vardai, ar iš gilumos atsikraustę vokiečiai.

Kad Klaipėdos kraštas organiniai priklauso visai Lietuvai, geriausiai parodo jo išsivystymas po 1923 metų. Ligi tol Klaipėdos miestas skurdžiai mitė Karaliaučiaus paunksnėje, jos uostas buvo vokiečių Baltijos pajūryje, labiausiai nukriaustas, bet per pastaruosius 15 metų Klaipėdos gyventojų skaičius išaugo dvigubai, per jį eina apie 90 procentų visos lietuvių užsienių prekybos ir pats uostas puikiausiai lenktyniauja su Rytų Prūsijos sostinės uostu.

Iš Lietuvos vyriausybės pusės nesigailėta jokių lėšų Klaipėdos kr. pažangai ir jo gyventojų gerovei. Bet ir suprantama, Klaipėda turi Lietuvos valstybei gyvybinės reikšmės ir be abejo, kad Lietuva darys viską, kad Klaipėdos kraštą išlaikytų savo rankose. Labai gaila, kad pasaulyje daug kas to nežino, bet visi tai turėtų žinoti.

Iš vokiečių pusės buvo neseniai paskleisti gandai, kad Lietuvos vyriausybė yra numaciusi pastatyti prie šventosios žiočių naują uostą, kuris galėtų atstoti Klaipėdą, tačiau reikia nustatyti, kad visame Lietuvos pajūryje vieša Klai-

PICKWICK ALE

Vyrai, kurie pažįsta Ale,
pasirenka PICKWICK
kaipo pastovų Ale,
kuris ir turi būti tokis!

Iš Krano
PARODYK KRANĄ
Buteliuose
(12 ONCŲ IR PILNOSE KVORTOSE)

Brewed by HAFENREFFER & CO., INC., Boston, Mass., BREWERS SINCE 1870.

Žinios Iš Lietuvos

Du Nauji Įstatymai Seime

Kaunas, rugsėjo 20 dieną — Šiomis dienomis vyriausybė pateikė Seimui svarstyti Lituanistikos Instituto ir nukentėjusiems nuo nelaimingų atsitikimų žemės ūkio darbininkams aprūpinti įstatymo projektus.

Gaisrų Nuostoliai Lietuvoje

Centralinis Statistikos Biuras paskelbė pirmojo šių metų pusmečio gaisrų statistiką. Iš jos matyti, kad šiais metais per pirmąjį pusmetį gaisrai įvairaus turto Lietuvoje yra sunaikinę net už arti penkis milijonus litų, pernai per tą patį laiką buvo sunaikinta už 2,8 mil. litų ir užpernai už 2,2 mil. litų.

Šiemet gaisrų yra buvę 648, — 98 miestuose ir 550 kaimuose. Šiemet kalbamuojų laigu gaisrų yra buvę žymiai mažiau negu pernai ar užpernai. Tačiau nuostolių šiemet padaryta daug daugiau. Trobesių yra sunaikinta už daugiau kaip tris milijonus litų ir

ties grynai asmeniškų represijų. Bet kiekvienas, kas kuo nors pasitarnauja vokiškumui iš kitos pusės, tas gausiai atlyginamas. Jei jam tenka pabėgti iš Klaipėdos krašto, tai jis lengvai gauna tarnybą Vokietijoje. Tiesa, vokiečiai paneigia užsienyje žinias apie jiems primetamus patamsių darbus Klaipėdos krašte, tik tie jų paneigimai ligi šiol vargiai ką galėjo įtikinti. Tsb.

kito turto už 1.865.800 litų. Miestuose trobesių yra sunaikinta už arti du milijonus litų ir kaimuose už truputį daugiau kaip vieną milijoną litų.

Kretingos apskrityje buvusių gaisrų padarytieji nuostoliai įvertinti 2.650.000 litų. Palangos gaisras visą gaisrų nuostolių sumą šiemet iškėlęs yra.

Gaisrų priežastys buvusios tokios: iš žaibo kilo 83 gaisrai, iš padegimo kilo 117 gaisrų, iš užsidedusių dūmtraukio suodžių — 55 gaisrai, sprogdimo — 2 gaisrai, iš neat-sargumo bei apsilaidimo — 131 gaisras, iš kitų priežasčių 31 gaisras.

Nors kova su gaisrais Lietuvoje nuolat stiprinama, bet gaisrai vis dar yra didelė ryškė ir jie pridaro daug nuostolių. Tsb.

Amerikos Lietuvių Atsisveikinimo Valandėlė Lietuvos Radijofone

Kaunas, rugsėjo 17 d. — Lietuvos radijofonas suvaidino atsisveikinimo valandėlę išvykstantiems Amerikos lietuviams.

Iškilmingai Švenčiama Derliaus Šventė

Kaunas, rugs. 25 dieną — Derliaus šventėje, Šakiuose, dalyvavo Ministras Pirmininkas Mironas ir Syrenas apie jiems primetamus patamsių darbus Klaipėdos krašte, tik tie jų paneigimai ligi šiol vargiai ką galėjo įtikinti. Tsb.

TRUMPAI IŠ TEVYNĖS

— Vidaus reikalų ministras patvirtino Kan. Tumo-Vaižganto vardo kultūros draugijos įstatus ir leido draugijai veikti. Ši draugija įsteigėjų tarpe turi ministrą pirmininką Vl. Mironą, keletą profesorių ir šiaip žymių žmonių. Ji rūpinasi Tumo - Vaižganto biblioteka, muziejumi ir jo vardo studentams bendrabūčiu.

— Šiemet Lietuvos miškuose yra labai didelis grybų derlius. Ypač daug, kelis kartus daugiau, negu ankstyvesniais metais, miškuose yra randama baravykų. Grybų derlius žymiai jaučiasi ir Kauno restoranuose bei valgyklose, kur taip pat vis dažniau pietums patiekiami grybai.

— Šiemet riešutavimo sezono pradžia Lietuvos valdiniuose miškuose nustatyta nuo rugsėjo 10 d. Miškų administracija ir sargyba buvo įpareigota griežtai prižiūrėti, kad iki nustatyto laiko nebūtų riešutaujama valdiniuose miškuose.

— Rytprusių spauda pranešė, kad po vietovardžio suvokietinimo, dabar padarytas ir upei bei ežerų vardų pakeitimas. Šešupė dabar vadinama Ostfluss, Tilžės upė gavo dabar vardą Tilse, o Krutina — Krutiner Fluss. Be to, naujus vardus gavo ir kai kurios mažesnės upės bei ežerai.

— Beskatindami ūkininkus daugiau vartoti kurui durpių Žemės ūkio Rūmai jau antri metai ir praktiškai moko ūkininkus durpių pasigaminti. Šiais metais surengta dviejose šimtuose vietų kursai, kurių išlausė apie 3,000 ūkininkų.

— Nuo šių mokslo metų pradžios švietimo m-ją Ukmergėje ir Marijampolėje atidarė naujas mokytojų seminarijas. Šiaulių, Marijampolės ir Ukmergės mokytojų seminarijų trečiuosius kursus šiemis mokslo metams yra priimta 270 mokinių.

— Lietuvos Aero klubas buvo išleides nepriklausomybės XX-mečiui paminėti menišką darbo ženklelius, kurių pelnas skiriamas civilinei aviacijai remti.

— Lietuvos Aero klubas buvo išleides nepriklausomybės XX-mečiui paminėti menišką darbo ženklelius, kurių pelnas skiriamas civilinei aviacijai remti.

— Lietuvos Aero klubas buvo išleides nepriklausomybės XX-mečiui paminėti menišką darbo ženklelius, kurių pelnas skiriamas civilinei aviacijai remti.

— Lietuvos Aero klubas buvo išleides nepriklausomybės XX-mečiui paminėti menišką darbo ženklelius, kurių pelnas skiriamas civilinei aviacijai remti.

— Lietuvos Aero klubas buvo išleides nepriklausomybės XX-mečiui paminėti menišką darbo ženklelius, kurių pelnas skiriamas civilinei aviacijai remti.

Lietuvių Kalbos GRAMATIKA

SKIRIAMA AMERIKIEČIAMS

Parašė

Kun. Dr. Jonas Starkus

Marianopolio Kolegijos Profesorius

Seniai lauktoji lietuvių kalbos gramatika jau atspausda. Ši gramatika skiriama ypatingai lietuviams amerikiečiams. Nauja gramatika pasižymi savo taisyklų pilnumu, aiškumu ir, kas svarbiausia, gražia tvarka. Viskas vadovėly taikinta mokslo einantiems padėti: vartota priegaidės ženklai, kad kirčiavimu ir balsių ilgumu būtų pažymėtas ištartinis žodžių, tai tinkamiausias vadovėlis norintiems geriau pažinti lietuvių kalbą, ypač tinkamas lietuvių parapijų mokykloms.

Knyga labai gražiai apdaryta. Kietais, patvariais viršeliais.

Kaina 1 doleris. (Siunčiant paštu \$1.15).

Užsakymus siųskite:

DARBININKAS

366 West Broadway

So. Boston, Mass.

BATCHELDER WHITTEMORE COAL CO.

We Recommend and Guarantee

NEW ENGLAND COKE

THE FUEL FOR Modern HOMES

834 MASS AVE.
BOSTON
Hig 1920

108 Dorchester Ave.
So. Boston, Mass.
Tel. 1830 SOUTH BOSTON.

Rytinių Valstybių Žinios

HARTFORD, CONN.

Rugsėjo 22 dieną Hartfordo Vyčiai turėjo išvažiavimą "Treasure Hunt" Lietuvių parke, Glastonbury, Conn. Tikrai žinoma, kad jaunimas gerai pasilinksmino. Malonu matyti kaip lietuviai - lietuvaitės gražiai praleidžia laiką.

Šeštadienį, rugsėjo 24 d. mūsų Lietuviai Legionieriai turėjo seimą Hartforde. Nutarta daug svarbių dalykų. Taipgi išrinkta viršininkai. Iš Hartfordo išrinkta p. Barbra Saukis — prezidentė moterų "auxiliary"; p. Katrina Zalnieraitienė, junior vice-pirm.; p. Rozalija Giedraitienė — vėliavų nešėja (color bearer). Šeštadienio vakare Legionieriai turėjo šokių. Žmonių ypač jaunimo buvo daug.

Sekmadienį, rugs. 25 d. visas Connecticut jaunimas turėjo savo CLC suvažiavimą Torrington, Conn. Vedėju buvo CLC pirminkas Kazimieras Šimkus iš Hartford. Kunigas E. Gradedakis CLC organizatorius ir dvasios vadas, pareiškė gražių patarimų. Taipgi kalbėjo kun. Flanagan iš Torrington. Jaunimas svarstė kaip geriau suorganizuoti jaunimą, kad jis geriau veiktų savo kolonijose. Po suvažiavimo sesijos visi dalyviai buvo pavaišinti.

Šiomis dienomis parvažiuo iš Lietuvos visiems pažįstama p. Jedyvga Pugžlienė, kuri per tris mėnesius Lietuvoje lankėsi savo gimtinėje ir šiuose miestuose: Šauliuose, Vabalninke, Smilgiuose, Šeduvoje, Radviliškyje ir Kaune. p. Pugžlienė pasakoja, kad Lietuvoje labai gerai, tiktai vasara buvo labai sausa. p. Pugžlienė atsisveikino su savaisiais ir savo tėvyne rugsėjo 17 dieną. Grįžtant į namus, ji sako, kad visą laiką atrodė, kad laivas važiuoja į pakalnę. Ant jūrų buvo jaučiama, kad siaučia audra. Atvykusi į namus negalėjo įsivaizduoti, kad taip staiga persimainė ta vietelė, kurią ji neseniai apleido. Ponia Pugžlienė po atostogų gerai atrodo ir tikimės, kod ji dabar dar su didesne energija dirba.

Liudvisė Povilonytė, išbuvęs penkis savaites Springfield ligoninėje, dabar per kelias savaites namuose sveiksta. Taipgi Ksaveras Morkus, išbuvęs Hartford ligoninėje apie keturis mėnesius, taip pat sveiksta išvežtas į Seaside ligoninę, pajūryje. Greito pasveikimo linkime mūsų ligoniams.

Jurgukas.

LINDEN, N. J.

ART. J. ŽUKAUSKAITĖS KONCERTAS

Spalio 30 d. šių metų gražiausioje ir erdviausioje Linrse klubo salėje įvyksta artistės J. Žukauskaitės koncertas. Tai yra pirmas šios rūšies rengimas. Tą turėdami galvoje ir Lindeniečiai stengiasi padaryti jį labai populiariu. Yra pakviestas miesto Mayoras McManus, kuris pasižadėjo atvykti su visu savo štabu. Yra kviečiami ir kiti žymūs svetimtaučiai. Tuomi norima iškelti lietuvių vardas kuokščiausiai. Tai yra nuopelnas Organizacinio Komiteto, kurio priešakyje stovi p. Liudvinaitis. Be to dalyvaus ir choras p. A. Stanišausko vedamas. P. Stanišauskas yra žymus muzikas ir visuomenės veikėjas. Jo prisidėjimas su savo choru žymiai koncerto pasisekimą padidins. Sveikiname Lindeniečių darbuotę.

Vaidila.

ROCHESTER, N. Y.

Rūbsiuvių Dėmesiai
Lietuvių rūbsiuvių 203 skyrius rengia šaunią puotą, kuri įvyks spalio 15 d. Gedimino sveitainėje. Prasidės 6:30 val. vak.

Kadangi šiame mieste yra suorganizuoti visi rūbsiuviai 100% į Amalgamitų uniją, todėl toji puota bus kaip šventė ir peržiūrėjimas praeities kovų už savo būklės pagerinimą. Svečias kalbėtojas, unijos generalis organizatorius A. Jankauskas-Jenkins, kuris pasižadėjo dalyvauti, pasakys kalbą apie praeities kovas ir ateities planus. Lietuvių rūbsiuvių skyriaus 203 valdyba ir puotos rengėjai nuoširdžiai kviečia visus dalyvauti, ne vien tik rūbsiuvius, bet ir kitus visus lietuvius darbininkus. Užtikrina pilną užganėdinimą.

Vyturys.

BROOKLYN, N. Y.

ART. J. ŽUKAUSKAITĖS KONCERTAS

Apreiškimo parapijos auditoriume spalio 23 d. sekmadienį, 7:30 val. vak. įvyksta artistės Jonės Žukauskaitės koncertas. Art. J. Žukauskaitė yra neseniai atvykusi iš Europos ir gražiai save užsirekomendavo kaip pirmos eilės dainininkę. Kiek teko nugirsti, kad prie to koncerto ruošiasi labai rimtai ir tikimasi, kad publika bus juomi sužavėta. Be to tame koncerte pasirodys ir dainininkas Al. Vasiliauskas. Prie piano pasirodys pianistas T. Sidlauskas. Tuo koncerto visi laukia ir tikėtai išplatiniu yra užsiėmusi "Amerikos" redakcija, muzikai Janakai, Dulkė, Visminas, Brundza ir p. Ambraziejus. Kiekvienam lietuviui verta prie to prisidėti, nes tikrai bus verta ko išgirsti.

Lietuvos prez. Antano Smetonos ūkyje, Užugirio kaime, kur prezidentas praleido vasaros atostogas. Vaizduojama: 1. Įrengta moderniška lentpiuvė; 2. prezidento ūkio trobesiai.

KATALIKŲ TIKĖJIMO DĖSTYMAS

Pradedant su rugsėjo 27 dieną, kunigas Daktaras Liudvikas J. Mendelis įvedė "Inquire Hour" kas antradienį savaitėje. Tos dienos 8 val. vakare, į šv. Alponso lietuvių parapijos mokyklos auditoriumą susirinko su viršum 300 klausytojų, iš kurių būta daugelis ir kitatikių.

Kunigas Daktaras Mendelis dėsto katalikų tikėjimo dalykus. Klausytojai buvo sužavėti kunigo Daktaro Mendelio talentingu iškalbingumu, kaip ir nepaprastais gabumais suprantamai išaiškinti katalikų tikėjimo gilumą, tikrumą ir tobulybę.

Gerb. prelegentas pradėjo su šventojo Rašto aiškinimu, ragindamas klausytojus įsigilinti ir atsidausti studijuoti įkvėptąjį Dievo žodį. Sekamai, įrodę Dievo esimą, pradėjo nuodugnai aiškinti religiją. Baigiant dėstymą, dar paaikšino šventojo Kryžiaus prasmę, erudiciškai kalbėjo apie Tėvę mūsų ir Sveiką Mariją.

Tokia "Inquiry Hour" tęsis kas antradienį kiekvieną savaitę. Pačioje pradžioje matyti, kad publika įvertina kunigo Daktaro Mendelio gražias pastangas, nes susirinko skaitlingai. Pasibaigus dėstymui, kuris tęsėsi viršum valandos, daugelis pasiliko ir davė paklausimų, į kuriuos gerb. dėstytojas suprantantį atsakinėjo, galimai sugriaudamas sunkius priekaištus ir gabiai nušviesdamas kitus tikybinius antplūdžius arba nesuprantančius dalykus.

Kunigui Daktarui Liudvikui J. Mendeliui linkime gražiausių pasekmių naujame kilniame užsimečiame žygyje atversti ir priartinti prie Dievo visus tuos, kurie nori priklausyti prie vienos avidės ir klausyti vieno Ganytojo, Kurs mums yra Kelias, Tiesa ir Gyvenimas. A. T.

Girtuokliavimas, kūniškoji meilė, pavydas ir velnias — visi lygūs tarp savęs. Ką jie užvaldo, to prąžuoda.

Ten buvęs.

Okupuotoje Lietuvoje

Lietuvių Bylos

Nors paprastai įvairios lietuvių "politinės" bylos baigiasi visišku burbulu, kaltinamuosius išteisinant, tačiau priekabingi įvairūs lenkų administracijos pareigūnai niekuomet nesiliauja tokias bylas sudarinėję ir toliau. Rugsėjo 9 d. Vilniaus Apygardos teisme buvo sprendžiama Lietuvių Sanitarinės Pagalbos Draugijos byla. Šią bylą iškėlė Vilniaus miesto stotarija, norėdama panaikinti sutartį, kurią išnuomota šios draugijos ligoninė Dr. Legeikai. Taip pat rugsėjo 21 d. bus sprendžiama buv. skaityklos vedėjo Staselio apeliacinė byla. Šioje byloje apygardos teismas Staselis dėl "priešvalstybinio" veikimo buvo nubaudęs 3 metais kalėjimo. Rugsėjo 1 d. Vilniaus apyg. teismas išteisinė "Aido" redaktorių L. Ci-ceną dėl "Vilties" laikraščio išleidimo.

Draudimas Pirkti Žemę

administracijos palinijo ruože išimtinai teliečia tik lietuvių. Jau esame ankščiau minėję keletą faktų, kada vietos gyventojams lietuviams, kurie nuo mažens verčiasi žemės ūkiu, užkertamas kelias įsigyti daugiau žemės. Iš įvairių nusigyvenusių dvarelių vietos žmonės mielai norėtų nusipirkti žemės padidinti savo ūkius, tačiau lenkų karinė vadovybė ir kiti administraciniai organai, grynai politiniais sumetimais, stengiasi ten įgyvendinti iš svetur atkeltus lenkus kolonistus ir vietos gyventojams leidimų neduoda. Šiomis dienomis Vilniaus vaivadija nedavė leidimo Kaitinienų gyventojui Černiauskui, kuris buvo užpirkęs žemės iš Mordvinavo dvaro ir didesnę dalį pinigų net sumokėjęs.

Priekabės

Rugpjūčio mėn. pabaigoje Druskininkų policija darė kratas pas Viečiūnų kaimo gyventojus Balčius. Ieškojo lietuviškų knygų ir laikraščių. Kai ieškomų daiktų nesurado, tai Balčius kaltino esą jie "nelegaliai" pardavinėję Vilniuje išleistą O. Micučių eilėraščių knygą "Žiburiai pelkėse". Taip pat Lydos ir Rodunės policininkai tardė toj apylinkėj vasarojančius lietuvių studentus, kodėl jie atostogauja tokių "neįdomioj vietoj".

Taip pat kabinosi ir prie Pelesos vargonininko, kad šis per dažnai daras choro repeticijas.

Nepatinka Kauno Vardas

Naujų Trakų miesto vie-na gatvė iki šiol nuo senų neatmenamų laikų turėjusi Kauno miesto pavadinimą, kuris šiuo metu Naujų Trakų miesto valdybai nepatinkęs ir ji nutarė jį pakeisti, pavadindama tą pačią gatvę Karajimų gatve. Trakų gyventojai šiomis dienomis nusiuntė Vilniaus - Trakų apskrities stotariai protestą, kuriame reikalauja Kauno gatvės pavadinimą palikti. Protestą pasirašė 500 žmonių.

MALDAKNYGĖS

ANGELAS SARGAS, tinkama vaikams, mažo formato, 127 pusl.,	30c.
DIEVAS SU TAVIM, juodi, tikro kolenkoro viršeliai, 192 pusl.	35c.
GARBĖ DIEVUI, juodi, tikro kolenkoro viršeliai, 384 pusl.	65c.
JEZAU, PAS MANE ATEIKI, specialė vaikams maldaknygė, tinkama prie Pirmos šv. Komunijos, tikro kolenkoro viršeliai, mišų maldos iliustruoti paveiksais, paukuoti kraštai, 254 pusl.	40c.
JEZAU, PAS MANE ATEIKI, juodi, tikros odos ir lankstūs viršeliai; apvalūs kampai	\$1.25
MALDAKNYGĖ, juodi drabužiniai apdarai, 255 pusl.	65c.
MALDŲ RINKINELIS, juodi, odos imitacijos apdarai	75c.
MALDŲ RINKINELIS, juodi tikros odos minkšti apdarai	\$1.50
MALDŲ RINKINELIS, balti celuloidiniai viršeliai	90c.
MALDŲ RINKINELIS, balti celuloidiniai viršeliai su kabike	\$1.50
PULKIM ANT KELIŲ, juodi tikros odos apdarai, 555 pusl.	\$2.50
SVENTAS DIEVE, didelėmis raidėmis, tikros odos apdarai, kraštai gausiai auksuoti tikru auksu, 565 pusl.	\$3.00
SVEIKA MARIJA, juodi tikro kolenkoro viršeliai, raudoni kraštai, 384 pusl.	65c.
VYRAI BROLIAI, specialė vyrams maldaknygė, parinktos gražiausios maldos, šilkinė labai plona popiera, juodi kolenkoro viršeliai	\$1.30
VYRAI BROLIAI, tikros odos apdarai, apvalūs kampai, tikru auksu auksuoti kraštai, 632 pusl.	\$2.50

DIDELĖS RAIDĖS MALDAKNYGĖ

'SVENTAS DIEVE'

"Sventas Dieve", — knygos formatas 5x 3 1/2 colių, storumo colis. Juodi, tikros odos viršeliai; auksuoti kraštai.

Joje yra 9 litanijos ir įvairiausių maldų.

Kaina \$3.00

Kad parodyti kokios raidės didumo yra, čia talpiname šios maldaknygės raidžių nuotrauką "Stovi motina verkdamas".

Stovi motina verkdamas, Ant to kryžiaus regėdama Sūnų savo prikalta. O kaip širdis jos skaudėjo, Kada mirštantį regėjo Sūnų savo brangiausią. Kursai, žmogau, neraudotum,

Užsakymus prašome siųsti:

DARBININKAS

366 West Broadway,

So. Boston, Mass.

BROCKERT'S ALE

PADARYTAS IŠ LIETUVOS PARVEŽTŲ MIEŽIŲ

IŠ KRANO IR BUTELIUOSE!

Jei norite atsigeriti skanaus alaus ar ale, kuris yra padarytas iš Lietuvos parvežtų miežių, atėję į tavernus ar restoranus prašykite BROCKERT'S. Paragavę BROCKERT'S — jo visuomet reikalausite.

Brockert's ALE

60 Ellsworth St.
Worcester, Mass.Telefonas
Worcester, 5-4335BOSTON BRANCH
1410 Columbia Rd.,
South BostonPHONE
So. Boston
2271